สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

FTA FUND

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

คู่มือการเสนอขอรับเงินสนับสนุน

จากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

คู่มือการเสนอขอรับเงินสนับสนุน
จากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

คู่มือการเสนอขอรับเงินสนับสนุน จากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

พิมพ์ครั้งที่ 1 : เมษายน 2569 จำนวน 2,000 เล่ม

ISBN : 978-616-358-735-0

จัดพิมพ์โดย

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ติดต่อหน่วยงาน

ที่อยู่ : เลขที่ 50 ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์ : 0-2561-4727
โทรสาร : 0-2561-4726
เว็บไซต์ : www.ftaoae.com
Facebook : กองทุน FTA
Youtube : กองทุน fta-สศก.

พิมพ์ที่ บริษัท สหมิตรพริ้นติ้งแอนด์พับลิสชิ่ง จำกัด
59/4 หมู่ 10 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางม่วง
อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
โทรศัพท์ : 02-903 8257-9 โทรสาร : 02-921 4587

คำนำ

คู่มือฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการเขียนโครงการเสนอขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ของสถาบันเกษตรกร และหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า (FTA AFTA WTO ฯลฯ) เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. 2561 โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเกิดประโยชน์ และสร้างความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปในการนำไปใช้ปฏิบัติต่อไป

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

เมษายน 2569

สารบัญ

ส่วนที่		หน้า
1	**ความเป็นมาของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ**	
	1.1 ความเป็นมาของกองทุน	6
	1.2 วิสัยทัศน์	7
	1.3 พันธกิจ	7
	1.4 ภารกิจ	7
	1.5 โครงสร้างหน่วยงาน	8
	1.6 โครงสร้างการบริหารงานกองทุนฯ	11
2	**หลักเกณฑ์ เงื่อนไขการเสนอขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ**	
	2.1 วัตถุประสงค์การใช้เงินของกองทุนฯ	12
	2.2 กิจกรรมที่สามารถใช้จ่ายเงินจากกองทุนฯ	12
	2.3 เงื่อนไขการจ่ายเงินในลักษณะเงินจ่ายขาดหรือเงินหมุนเวียน	13
	2.4 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ	13
	2.5 หลักเกณฑ์การพิจารณาสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า	14
3	**วิธีการเสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ**	
	3.1 วิธีการเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ	15
	3.2 ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ	16
	3.3 หัวข้อและรายละเอียดโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ	22
	3.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ	23

ส่วนที่ หน้า

4 กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวกับกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

4.1 พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 26

4.2 ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุ ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันของประเทศ พ.ศ. 2561 37

ภาคผนวก

รูปแบบ และตัวอย่างโครงการ/แผนงาน

- โครงการนำร่องต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล และแฟร์เทรด 49
- โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดโคเนื้อสุรินทร์วากิวครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกร 61
- โครงการนำร่องต้นแบบการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสู่การรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP ด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตร อินทรีย์ 72

ส่วนที่ 1

ความเป็นมาของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

1.1 ความเป็นมาของกองทุน

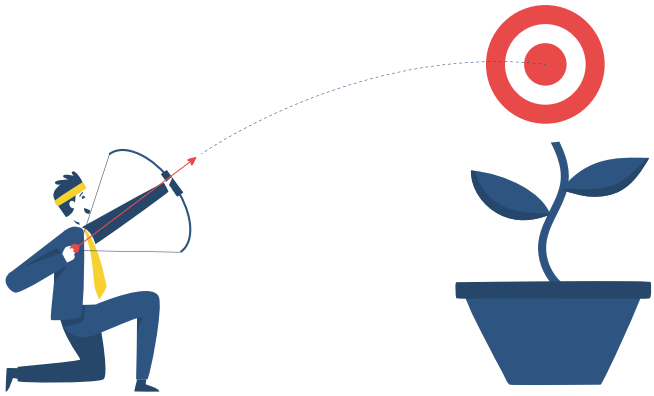
การที่รัฐบาลมีนโยบายเปิดการค้าเสรีทั้งในกรอบทวิภาคี และพหุภาคี อาทิ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-ญี่ปุ่น อาเซียน-จีน อาเซียน-ญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งการเปิดเขตการค้าเสรีดังกล่าว โดยรวมแล้วประเทศไทยได้รับประโยชน์ แต่จะมีสินค้าเกษตรบางกลุ่มของไทยได้รับผลกระทบ ซึ่งความรุนแรงของผลกระทบต่อสินค้าเกษตรแต่ละชนิดแตกต่างกันไปตามความสามารถในการแข่งขันของชนิดสินค้า ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรมีการปรับตัวโดยผลิตสินค้าที่มีศักยภาพมากขึ้น เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและเพิ่มมูลค่าจากสินค้า มูลค่าต่ำไปสู่การผลิตสินค้ามูลค่าสูง รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด

ดังนั้น **คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 ให้จัดตั้งกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ** โดยวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ

และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2567 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการดำเนินงานของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศออกไปเป็นระยะเวลา 20 ปี เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนนำไปเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดและสอดรับกับกฎระเบียบทางการค้าใหม่ๆ ของโลก เพื่อให้การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรมีความยั่งยืน และสร้างความมั่นคงให้กับเกษตรกร

1.2 วิสัยทัศน์

ลดผลกระทบของสินค้าเกษตรจากการเปิดเสรีการค้า และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกร

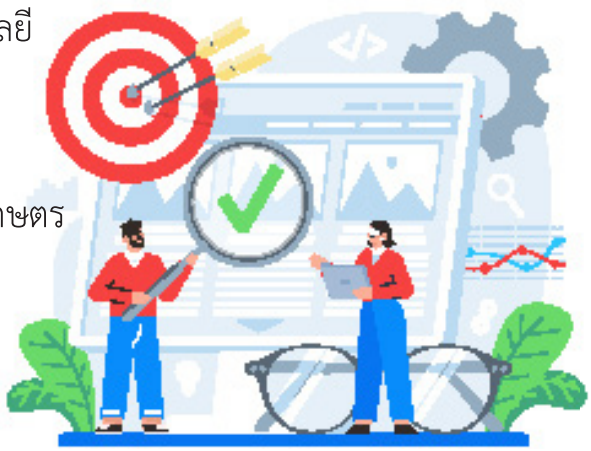

1.3 พันธกิจ

สนับสนุนเงินทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ในการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนการปรับเปลี่ยนอาชีพจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ

1.4 ภารกิจ

1) สนับสนุนสินเชื่อ ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี
2) สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา
3) ให้ความรู้ จัดฝึกอบรมและดูงาน
4) ให้การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร
5) ปรับเปลี่ยนอาชีพ

1.5 โครงสร้างหน่วยงาน

1) คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมี **เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานกรรมการ** ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์และการบริหารจัดการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน การคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย) เป็นกรรมการ **ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ** คณะกรรมการฯ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติงบประมาณ โครงการ หรือกิจกรรมที่เสนอขอรับการสนับสนุนและพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน ฯลฯ

2) คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมี**รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานอนุกรรมการ** ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายที่ประธานกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ แต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ **ผู้อำนวยการส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ** มีอำนาจพิจารณากำหนดมาตรการหรือกรอบโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาความเหมาะสมของโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุน และเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้ประธานหรือเลขานุการฯ มีอำนาจเรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการเป็นคราวๆ ตามความจำเป็น รวมทั้งมีอำนาจเรียนเชิญหน่วยงานที่เสนอโครงการมาชี้แจงตามความจำเป็น และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มอบหมาย

3) คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรหรือผู้แทน เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนศูนย์ประเมินผลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนส่วนนิติการ วินัยและเสริมสร้างคุณธรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์ ที่ประธานกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิต

ภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ **ผู้อำนวยการส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ** มีอำนาจพิจารณากำหนดมาตรการหรือกรอบการติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ของกองทุนฯ เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการหรือยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้ประธานหรือเลขานุการฯ มีอำนาจเรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม เพื่อให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะหรือชี้แจงเป็นคราวๆ ตามความจำเป็น รายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทราบและปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มอบหมาย

4) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานอนุกรรมการ เศรษฐกรเชี่ยวชาญ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนศูนย์ประเมินผลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนส่วนนิติการ วินัย และเสริมสร้างคุณธรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนส่วนการเงินและบัญชี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการ **ผู้อำนวยการส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ** มีอำนาจจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ แผนงานต่างๆ ตลอดจนการดำเนินงานตามข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานกองทุนฯ จัดให้มีการควบคุมภายในกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานควบคุมภายในที่กระทรวงการคลังกำหนด ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานผลการดำเนินงานควบคุมภายในให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทราบ พิจารณาทบทวนปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการตามข้อบังคับของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ รวมถึงศึกษาผลกระทบของกฎระเบียบข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ เสนอร่างแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เกี่ยวกับการจัดทำกฎบัตรและกรอบคุณธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกองทุนฯ ให้ประธานหรือเลขานุการ มีอำนาจเรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ เป็นคราวๆ ตามความจำเป็นและปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มอบหมาย

5) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนความร่วมมือการแก้ไขและพัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ซึ่งมี**ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานอนุกรรมการ เศรษฐกรเชี่ยวชาญ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธาน** ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จำกัด ผู้แทนบริษัท พรีเมี่ยม บีฟ จำกัด เป็นอนุกรรมการ **ผู้อำนวยการส่วนบริหารกองทุนภาคการเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ หัวหน้ากลุ่มอำนวยการกองทุนภาคเกษตร เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ** มีอำนาจจัดทำแผนขับเคลื่อนการสร้างความร่วมมือ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ พิจารณากลุ่มสินค้าและกลุ่มเกษตรกรที่คาดว่า/ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าเพื่อเข้าไปพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน วางแผนและพัฒนาโครงการเพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ให้ประธานหรือเลขานุการฯ มีอำนาจเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง มาร่วมประชุมและปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มอบหมาย

6) คณะอนุกรรมการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ซึ่งมี**นายวีรชาติ เขื่อนรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์และการบริหารจัดการ เป็นประธานอนุกรรมการ นายดนัยรัฐ ธนบดีธรรมจารี เป็นรองประธานอนุกรรมการ** ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน เศรษฐกรเชี่ยวชาญ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ที่ได้รับมอบหมาย ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร หรือผู้แทนผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล หรือผู้แทน ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ หรือผู้แทน ผู้อำนวยการส่วนการเงินและบัญชี หรือผู้แทน หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน หรือผู้แทน เป็นอนุกรรมการ **ผู้อำนวยการส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ** หัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์โครงการภาคเกษตร หรือเศรษฐกรชำนาญการพิเศษ ส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร หัวหน้ากลุ่มอำนวยการกองทุนภาคเกษตรหรือเศรษฐกรชำนาญการพิเศษ ส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจศึกษาเทคโนโลยีและนวัตกรรมและพิจารณาความเหมาะสมของการนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงและการดำเนินงานกองทุนฯ รายงานผลการศึกษาและเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้ประธานหรือเลขานุการฯ มีอำนาจเรียนเชิญหน่วยงาน หรือบุคคล กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเป็นคราวๆ ตามความจำเป็นและปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มอบหมาย

โครงสร้างการบริหารงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

คณะกรรมการจากหน่วยงานรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน 8 ท่าน
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	เลขานุการ

คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

อนุกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ และผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน 13 ท่าน
รอง ลธก. สศก. ที่ได้รับมอบหมาย	ประธาน
ผอ.สกท.	เลขานุการ

คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

อนุกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ และผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน 11 ท่าน
ผอ.สวศ. หรือผู้แทน	ประธาน
ผอ.สกท.	เลขานุการ

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

อนุกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ	จำนวน 11 ท่าน
ผอ.สวศ. หรือผู้แทน	ประธาน
ผชช.สวศ. ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนความร่วมมือการแก้ไขปัญหาและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกรฯ

อนุกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ	จำนวน 13 ท่าน
ผอ.สวศ. หรือผู้แทน	ประธาน
ผอ.สกท. ที่ได้รับมอบหมาย	เลขานุการ
หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ สกท.	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

อนุกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ	จำนวน 12 ท่าน
นายวีรชาติ เขื่อนรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์และการบริหารจัดการ คกก.บริหารฯ	ประธาน
นายดนัยรัฐ ธนบดีธรรมจารี	รองประธาน
ผอ. สกท. ที่ได้รับมอบหมาย	เลขานุการ
หน. กลุ่มอำนวยการ สกท. หรือเศรษฐกรชำนาญการพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการ
หน. กลุ่มวิเคราะห์ฯ สกท. หรือเศรษฐกรชำนาญการพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ :

รอง ลธก.สศก.	หมายถึง รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ผอ.สวศ.	หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
ผอ.สกท.	หมายถึง ผู้อำนวยการส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร
คกก. บริหารฯ	หมายถึง คณะกรรมการบริหารกองทุนภาคเกษตรฯ
ผชช.สวศ.	หมายถึง เศรษฐกรผู้เชี่ยวชาญ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนที่ 2

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข การเสนอขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

2.1 วัตถุประสงค์การใช้เงินของกองทุนฯ

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ รวมทั้งประกอบอาชีพอื่นด้วย

2.2 กิจกรรมที่สามารถใช้จ่ายเงินจากกองทุนฯ

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ จะจ่ายเงินภายใต้วัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ในลักษณะเงินหมุนเวียนหรือเงินจ่ายขาด เพื่อดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนสินเชื่อ ปัจจัยการผลิต และเทคโนโลยี
2. สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา
3. ให้ความรู้ ฝึกอบรม และดูงาน
4. ให้การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร
5. ปรับเปลี่ยนอาชีพ
6. รายจ่ายอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

2.3 เงื่อนไขการจ่ายเงินในลักษณะเงินจ่ายขาดหรือเงินหมุนเวียน

1. กรณีที่เป็นการใช้จ่ายเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ทั้งหมดหรือบางส่วน กองทุนฯ จะจ่ายเงินให้ใน 2 ลักษณะ คือ เงินจ่ายขาด หรือเงินหมุนเวียน โดยมีเงื่อนไขการจ่ายเงินในแต่ละลักษณะ ดังนี้

เงินจ่ายขาด ให้เฉพาะกรณีหรือค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

1) ค่าปัจจัยการผลิตในกรณีทดลอง/สาธิต/นำร่อง

2) ค่าใช้จ่ายต่างๆ สำหรับงานวิจัยต้องเป็นการวิจัยประยุกต์ หรือการวิจัยด้านการตลาด และต้องไม่เป็นโครงการวิจัยขั้นพื้นฐาน

3) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี อาทิ การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานในประเทศ

4) ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หรือค่าบริหารโครงการของหน่วยงานราชการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด หรือตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 3 ของงบประมาณโครงการ

5) ค่าใช้จ่ายต่างๆ นอกเหนือจากที่ระบุใน (1) (2) (3) และ (4) ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารกองทุน

เงินยืม/เงินหมุนเวียน ให้เฉพาะกรณีหรือค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

1) ค่าลงทุนต่างๆ อาทิ ค่าก่อสร้างโรงเรือน/โรงงาน ค่าเครื่องมืออุปกรณ์ ฯลฯ

2) ค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการผลิต

2. กรณีกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กองทุนจะชดเชยดอกเบี้ยให้ทั้งหมดหรือบางส่วน

ทั้งนี้ วงเงินให้ยืมและกำหนดการชำระคืนให้เป็นไปตามลักษณะการดำเนินงาน/ตามความจำเป็นของแต่ละโครงการ

2.4 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ

ผู้ที่จะเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ จะต้องจัดทำโครงการ งานหรือกิจกรรม เพื่อ *ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการเปิดเสรีทางการค้า (Free Trade Area: FTA)* โดยผู้มีสิทธิ์เสนอโครงการ ได้แก่

1. เกษตรกรผู้ประกอบเกษตรกรรม และให้หมายความถึงกลุ่มหรือคณะบุคคลที่รวมตัวกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรม โดยจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้

2. สถาบัน องค์กร ที่เป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์ดำเนินงานด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก

3. หน่วยงานของรัฐ ในระดับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

2.5 หลักเกณฑ์การพิจารณาสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

การพิจารณาว่าสินค้าเกษตรชนิดใดได้รับผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการเปิดเสรีทางการค้า จะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อประกอบกัน ขึ้นอยู่กับกรอบการค้าเสรีที่นำมาพิจารณา ดังนี้

1. เป็นสินค้าเกษตรที่อยู่ในกลุ่มกำหนดโควตาภาษี (TRQ) 23 รายการ ได้แก่ ชา เมล็ดกาแฟ กาแฟสำเร็จรูป น้ำนมดิบ/นมพร้อมดื่ม นมผงขาดมันเนย มะพร้าว เนื้อมะพร้าวแห้ง น้ำมันมะพร้าว เมล็ดถั่วเหลือง ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ น้ำมันปาล์มและน้ำมันในเมล็ดปาล์ม น้ำมันถั่วเหลือง ลำไยแห้ง พริกไทย ไหมดิบ กระเทียม กากถั่วเหลือง หอมหัวใหญ่ เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง น้ำตาล และใบยาสูบ

(หมายเหตุ: แม้ว่าจะเป็นสินค้าที่อยู่ในกลุ่ม TRQ 23 รายการ แต่ก็มิได้หมายความว่าจะต้องได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าเสมอไป จำเป็นต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ข้ออื่นๆ ประกอบด้วย)

2. พิจารณาจากสถิติการนำเข้าเปรียบเทียบก่อนและหลังการเปิดเสรีทางการค้า ที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างผิดปกติ

3. พิจารณาจากราคาสินค้าเกษตรชนิดนั้นๆ ภายในประเทศ ที่ลดลงอย่างผิดปกติ เปรียบเทียบก่อนและหลังจากการเปิดเสรีทางการค้า

4. พิจารณาจากต้นทุนการผลิตต่อหน่วยโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง

5. มีรายงานผลการศึกษาวิจัยของหน่วยงานของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับ ยืนยันการได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า

6. พิจารณาจากส่วนแบ่งตลาดภายในประเทศที่ลดลง

7. พิจารณาจากเป็นสินค้าที่คณะกรรมการ/อนุกรรมการ กำหนด

ส่วนที่ 3

วิธีการเสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

3.1 วิธีการเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ

1. การเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ จะต้องจัดทำเป็นโครงการเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร (ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร หมายความว่า เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เสริมสร้าง พัฒนาโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพในการผลิต ตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า รวมทั้งช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าไปยังอาชีพเกษตรอื่นๆ) พร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา โดยแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

1.1 ชื่อโครงการ หรืองาน หรือกิจกรรม

1.2 ชื่อเจ้าของโครงการ หรือหน่วยงานรับผิดชอบ

1.3 หลักการและเหตุผล

1.4 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.5 วิธีดำเนินงาน

1.6 ขอบเขตการดำเนินงาน

1.7 ระยะเวลาดำเนินงาน หรือแผนปฏิบัติงาน

1.8 งบประมาณ หรือแผนการใช้เงิน หรือแผนการคืนเงิน

1.9 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1.10 กรอบแนวทางการจัดการปัญหาหรือความเสี่ยงของโครงการ

1.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.12 อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กำหนด

2. การเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

2.1 เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร เป็นผู้เสนอโครงการ

กรณีโครงการ งาน หรือกิจกรรมที่เสนอโดยเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกร ***ซึ่งต้องได้รับผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการเปิดเสรีทางการค้า*** และหากเป็นเกษตรกรต้องเสนอในนามของสถาบันเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการยอมรับจากส่วนราชการ ***โดยผู้เสนอโครงการจะต้องขอรับการสนับสนุนผ่านส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ*** เพื่อให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานการใช้เงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.2 ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสนอโครงการ

กรณีโครงการ งาน หรือกิจกรรมที่เสนอโดยหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นโครงการงาน หรือกิจกรรมที่ดำเนินการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า (FTA) และ***เป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการหรือการมีส่วนร่วมของเกษตรกร***

3.2 ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ

1. เมื่อกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้รับโครงการจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ สศก. ในฐานะฝ่ายเลขากองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ จะดำเนินการ

รวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ ตรวจสอบความถูกต้องว่าเป็นไปตามระเบียบของกองทุนฯ หรือไม่ พร้อมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการในเบื้องต้นหากเห็นว่ามีความเป็นไปได้และไม่ขัดแย้งกับระเบียบของกองทุนฯ จะดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเงินต่อไป แต่หากพบว่าโครงการมีความขัดแย้งกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของกองทุนฯ หรือพบว่าโครงการยังไม่มีความเหมาะสม จะแจ้งให้เจ้าของโครงการทราบ ผ่านทางหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอกองทุนฯ พิจารณาตามขั้นตอนต่างๆ ต่อไป

2. สศก. นำโครงการที่ได้ตรวจสอบความเป็นไปได้ตามข้อ 1 หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้แก่ สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร และศูนย์ประเมินผล รวมทั้งหารือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ เป็นต้น ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เพื่อให้โครงการมีความเหมาะสมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเจ้าของโครงการและหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ ไปแก้ไขปรับปรุงโครงการอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ในกรณีที่โครงการไม่มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแก้ไขไม่มาก สศก. จะนำโครงการเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการของกองทุนฯ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการต่อไป

3. สศก. นำโครงการที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นในข้อ 2 เสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ พิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ หากคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ มีความเห็นให้ปรับปรุงแก้ไขโครงการเพิ่มเติม สศก. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ จะได้แจ้งให้เจ้าของโครงการผ่านหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ

4. สศก. นำโครงการที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเห็นให้ปรับปรุงแก้ไขโครงการเพิ่มเติม สศก. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ จะได้แจ้งให้เจ้าของโครงการผ่านหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งจนกว่าจะได้รับการอนุมัติ

5. เมื่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ อนุมัติโครงการแล้ว สศก. จะดำเนินการแจ้ง

ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการขอเบิกเงินจากกองทุนฯ เพื่อนำไปดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ โดยกองทุนฯ จะจัดทำเป็นบันทึกคำรับรองการเบิกเงินจากกองทุนฯ และจะจ่ายเงินให้โครงการเป็นรายปีโครงการผ่านทางบัญชีธนาคารของรัฐ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน

6. ในกรณีที่เจ้าของโครงการคือเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกร หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องดำเนินการจัดทำนิติกรรมสัญญาการเข้าร่วมโครงการกับเจ้าของโครงการ และดำเนินการจ่ายเงินผ่านทางบัญชีธนาคารของรัฐให้เจ้าของโครงการนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

7. สศก. จะติดตามผลการดำเนินโครงการ และการใช้จ่ายเงิน เป็นประจำอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสิ้นสุดโครงการ อีกทั้งจะมีการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ

01 เกษตรกรเจ้าของโครงการ
- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรจัดทำข้อเสนอโครงการ

02 หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
- หน่วยงานนำเสนอโครงการให้กับกองทุนฯ พิจารณาเสนอคณะอนุกรรมการฯ /คณะกรรมการบริหารฯ

03 กองทุนฯ FTA (สศก.)
- กองทุนฯ พิจารณาความเหมาะสมของโครงการ
- เสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ

04 คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการ
- คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาโครงการเพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารฯ

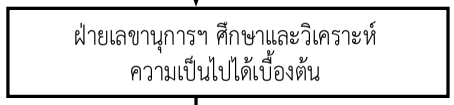
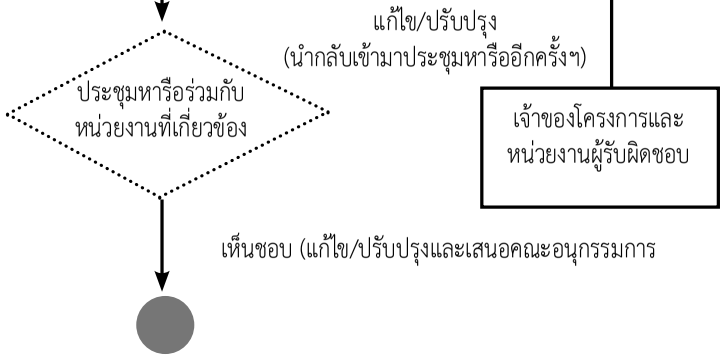
05 คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ
- คณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาอนุมัติโครงการ

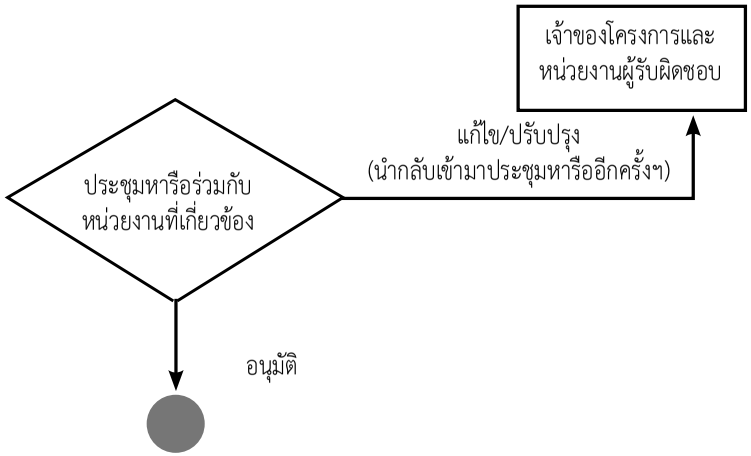
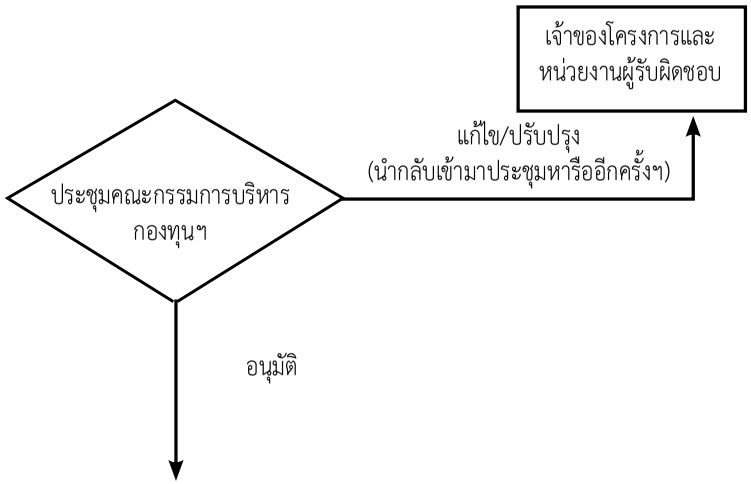

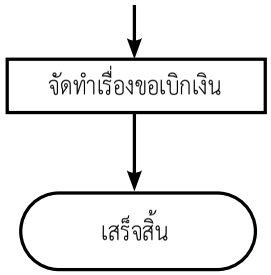
06 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร/หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ
- ทำข้อตกลงกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
- โอนเงินผ่านหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ
- ติดตามและประเมินผลโครงการ

ระยะเวลาการดำเนินการ ในแต่ละขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนโครงการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	เวลาดำเนินการ
1		กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ได้รับโครงการที่เสนอจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ในฐานะฝ่ายเลขานุการกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ จะดำเนินการรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตรวจสอบความถูกต้องว่าเป็นไปตามระเบียบของกองทุนฯ พร้อมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการในเบื้องต้นหากเห็นว่ามีความเป็นไปได้และไม่ขัดแย้งกับระเบียบของกองทุนฯ	1-3 วัน
2			15 วัน
		กองทุนฯ นำโครงการที่ได้ตรวจสอบความเป็นไปได้ในเบื้องต้นและไม่ขัดแย้งกับระเบียบของกองทุนฯ เข้าหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งหารือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร และกรมปศุสัตว์ เป็นต้น ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้โครงการมีความเหมาะสมสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเจ้าของโครงการและหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการนำข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไปแก้ไขปรับปรุงโครงการอีกครั้งหนึ่ง - ตรวจสอบจำนวนครั้งการเสนอแก้ไขโครงการ โดยหากไม่ผ่านการพิจารณาครบ 3 ครั้ง ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น - ตรวจสอบระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุงโครงการโดยหากใช้เวลานานเกินกว่า 6 เดือน ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น	30 วัน (แก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาต่อไป)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	เวลาดำเนินการ
4		- กองทุนฯ นำโครงการที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการของกองทุนฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ หากคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ มีความเห็นให้ปรับปรุงแก้ไขโครงการเพิ่มเติม กองทุนฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ จะแจ้งให้เจ้าของโครงการผ่านหน่วยงานรับผิดชอบโครงการ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ อีกครั้งหนึ่ง จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ - ตรวจสอบจำนวนครั้งการเสนอแก้ไขโครงการ โดยหากไม่ผ่านการพิจารณาครบ 3 ครั้ง ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น - ตรวจสอบระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุงโครงการโดยหากใช้เวลานานเกินกว่า 6 เดือน ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น	30 วัน (แก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จตามกำหนดเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาต่อไป
5		กองทุนฯ นำโครงการที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการฯ เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความเห็นให้ปรับปรุง แก้ไขโครงการเพิ่มเติม กองทุนฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ จะแจ้งให้เจ้าของโครงการผ่านหน่วยงานรับผิดชอบโครงการ ได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข และนำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง จนกว่าจะได้รับการอนุมัติ - ตรวจสอบจำนวนครั้งการเสนอแก้ไขโครงการ โดยหากไม่ผ่านการพิจารณาครบ 3 ครั้ง ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น - ตรวจสอบระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุงโครงการโดยหากใช้เวลานานเกินกว่า 6 เดือน ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น	30 วัน (แก้ไขตามข้อเสนอคณะกรรมการเพื่อกลับเข้าสู่การอนุมัติโครงการ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	เวลาดำเนินการ
6		เมื่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ อนุมัติแล้ว กองทุนฯ จะดำเนินการแจ้งให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการขอเบิกเงินจากกองทุนฯ เพื่อนำไปดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ โดยกองทุนฯ จะจัดทำเป็นบันทึกคำรับรองการเบิกเงินจากกองทุนฯ และจะจ่ายเงินให้โครงการเป็นรายปี โครงการผ่านทางบัญชีธนาคารของรัฐ ตามแผนปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายเงิน	90 วัน

หมายเหตุ:
1. ระยะเวลาการดำเนินการใน 6 ขั้นตอนของการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนโครงการ รวมทั้งหมด 198 วัน
2. สามารถเกิดความล่าช้าได้ ในขั้นตอนการพิจารณาโครงการ อาทิ ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ 3 ครั้ง ใช้เวลาเพิ่มเติมรวมไม่น้อยกว่า 90 วัน
3. หากโครงการผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ 3 ครั้ง ต้องใช้เวลาในการแก้ไขปรับปรุงโครงการรวมไม่น้อยกว่า 90 วัน
4. หากโครงการผ่านการพิจารณาทุกขั้นตอน ตามเงื่อนไขเวลาในหมายเหตุ 1 – 3 จะใช้เวลาทั้งหมดในการดำเนินการไม่น้อยกว่า 378 วัน
5. จำนวนครั้งการเสนอแก้ไขโครงการ โดยหากไม่ผ่านการพิจารณาครบ 3 ครั้ง ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น
6. ระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุงโครงการ หากใช้เวลานานเกินกว่า 6 เดือน ให้เริ่มกระบวนการเสนอใหม่ตั้งแต่ต้น

3.3 หัวข้อและรายละเอียดโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

★การเสนอขอรับเงินจากกองทุนฯ ทุกครั้ง ต้องเสนอโครงการ รายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้★

1) **ชื่อโครงการ**	ชื่อเรื่องของโครงการที่เสนอขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ
2) **เจ้าของโครงการ/หน่วยงานผู้รับผิดชอบ**	หน่วยงานของรัฐ (กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และรัฐวิสาหกิจ) ภาคเอกชน (สถาบันองค์กรนิติบุคคลที่ดำเนินการด้านการเกษตร)
3) **หลักการและเหตุผล**	แสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการเพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า (FTA AFTA WTO ฯลฯ) ซึ่งต้องชี้แจงให้ชัดเจนว่า เมื่อเปิดเสรีทางการค้าแล้วมีผลทำให้มีการนำเข้าสินค้านั้นจากประเทศที่ทำข้อตกลงทางการค้านับตั้งแต่วันลงนามเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงไร หากไม่ดำเนินการช่วยเหลือจะมีผลกระทบต่อเกษตรกรอย่างไร
4) **วัตถุประสงค์**	แสดงถึงจุดมุ่งหมายของการดำเนินโครงการว่าทำเพื่ออะไรสามารถแก้ปัญหาอะไร
5) **วิธีดำเนินการ**	แสดงถึงรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมของโครงการ (กรณีระยะเวลาดำเนินโครงการเกินกว่า 1 ปี ให้แยกกิจกรรมเป็นรายปี)
6) **เป้าหมาย/ขอบเขตการดำเนินงาน**	ระบุถึงจำนวน/ปริมาณ/กลุ่ม/พื้นที่ที่ต้องการดำเนินการในโครงการ
7) **ระยะเวลาดำเนินการ/แผนปฏิบัติงาน**	แสดงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม เริ่มต้นตั้งแต่ปีไหน สิ้นสุดปีไหน
8) **งบประมาณ/แผนการใช้เงิน/แผนการคืนเงิน**	แสดงถึงรายละเอียดของงบประมาณแต่ละหมวด ในแต่ละกิจกรรมตามวิธีการดำเนินงาน (กรณีระยะเวลาดำเนินโครงการเกินกว่า 1 ปี ให้แยกงบประมาณเป็นรายปี) และแจกแจงงบประมาณเป็นงบเงินจ่ายขาดและงบเงินหมุนเวียน/เงินยืม และต้องระบุเงื่อนไขและแผนการคืนเงินให้ชัดเจน (ถ้ามีการใช้เงินทุนหมุนเวียน)

9) ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ระบุตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ โดยกำหนดระดับตัวชี้วัด 2 ระดับ คือตัวชี้วัดระดับผลผลิต (output) และตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (outcome)
10) กรอบแนวทางการจัดการปัญหา/ความเสี่ยงของโครงการ	มีการระบุปัจจัยเสี่ยง และประเมินระดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ โดยมีแนวทางจัดการกับปัจจัยเสี่ยงเพื่อเป็นการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหา เมื่อมีความเสี่ยงเกิดขึ้น
11) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	แสดงถึงผลของการดำเนินโครงการเมื่อเสร็จสิ้นแล้ว ช่วยลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าอย่างไรบ้าง ใครเป็นผู้ได้รับและลดผลกระทบได้ในปริมาณมากน้อยเพียงใด ถ้าแสดงเป็นตัวเลขเชิงปริมาณได้ จะสามารถแสดงผลได้อย่างชัดเจน

3.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

1) พิจารณากลั่นกรองความเป็นไปได้ของโครงการจากเจ้าของโครงการที่เสนอขอเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ

2) เสนอโครงการที่ผ่านการกลั่นกรองตามข้อ 1) มาที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

3) ปรับปรุง แก้ไข ข้อเสนอโครงการตามมติที่ประชุมการพิจารณากลั่นกรองโครงการของคณะทำงาน /คณะอนุกรรมการ /คณะกรรมการ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

4) ลงนามในบันทึกคำรับรองผู้เบิกเมื่อโครงการได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการจากคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

5) กำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน การใช้เงินและการชำระเงินคืนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้เงิน และแผนการชำระเงินคืนของโครงการที่ได้รับอนุมัติโดยกองทุนฯ ได้จัดสรรเงินค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการดังกล่าวตามค่าใช้จ่ายจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 3 ของเงินยืมที่ต้องชำระคืนของแต่ละโครงการ

6) ควบคุมการใช้จ่ายเงินและเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

7) ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ว่าด้วยการเบิกเงิน การจ่ายเงินการนำส่งเงินกองทุน และการพัสดุ พ.ศ. 2548 โดยเคร่งครัด

8) ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานผลการปฏิบัติงานทุกระยะ 3 เดือน รายงานผลการใช้จ่ายเงินภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทราบจนกว่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจะสิ้นสุด รายงานดังกล่าวให้ยื่นต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอย่างช้าไม่เกิน 15 วัน นับแต่วันครบกำหนดให้รายงาน

9) ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการส่งเงินที่เกิดจากผลการดำเนินงานโครงการในแต่ละปี (ถ้ามี) หรือเงินที่ต้องส่งตามแผนการคืนเงินให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรภายใน 60 วัน นับแต่วันครบกำหนดโครงการในแต่ละปี

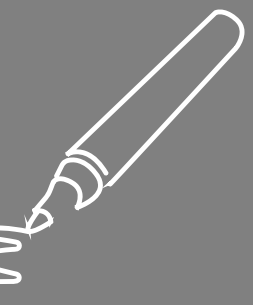
10) หากหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการไม่สามารถชำระต้นเงินยืมให้เสร็จสิ้นตามแผนการชำระคืนหรือตามกำหนดในสัญญาจะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 3 ต่อปีอีกส่วนหนึ่งต่างหาก นอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ย (ถ้ามี) สำหรับต้นเงินยืมที่ค้างชำระนับแต่วันถัดจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่ได้รับการชำระครบถ้วนเว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากเหตุอันสมควรที่ไม่ต้องชำระเงินยืมและค่าปรับตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. 2548 ดังนี้

10.1) โครงการที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมมีความไม่พร้อมด้านเทคนิค

10.2) เกิดเหตุสุดวิสัย หรือภัยพิบัติอย่างร้ายแรงทำให้การดำเนินงานตามโครงการประสบปัญหา

11) เมื่อสิ้นสุดโครงการให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการส่งเงินกองทุนฯ คงเหลือพร้อมดอกผลหรือรายได้อื่นที่เกิดจากการดำเนินงานคืนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรภายใน 60 วัน นับจากวันสิ้นสุดโครงการ พร้อมรายงานการรับ-จ่ายเงิน และสำเนาการปิดบัญชีโครงการฯ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทราบด้วย

ส่วนที่ 4

กฎ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับ กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

4.1 พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘)

4.2 ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๙๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ

การบริหารทุนหมุนเวียน

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลังรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน

“ผู้บริหารทุนหมุนเวียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ หรือผู้ทำหน้าที่บริหารทุนหมุนเวียนที่เรียกชื่ออย่างอื่น

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของทุนหมุนเวียน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของทุนหมุนเวียน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ทุนหมุนเวียนใดที่มีกฎหมายกำหนดบทบัญญัติในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการเงิน การคลัง เศรษฐศาสตร์ บริหาร หรือกฎหมาย

ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมบัญชีกลางแต่งตั้งข้าราชการในกรมบัญชีกลาง จำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานธุรกิจภาคเอกชน

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๘) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) พิจารณากลั่นกรองการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียน

(๓) กำกับติดตามการบริหารทุนหมุนเวียน

(๔) เสนอให้มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนเงินสะสมสูงสุดสำหรับทุนหมุนเวียนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมต่อคณะรัฐมนตรี โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการนำทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

(๗) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลทุนหมุนเวียนและการจัดทำรายงานทางการเงินของทุนหมุนเวียน

(๘) กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงานและลูกจ้าง

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒
ทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล

ส่วนที่ ๑
การขอจัดตั้ง

มาตรา ๑๔ ให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๕ ทุนหมุนเวียนที่หน่วยงานของรัฐขอจัดตั้งตามมาตรา ๑๔ จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นต้องจัดตั้งตามนโยบายของรัฐบาล

(๒) ไม่มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับภารกิจปกติของหน่วยงานของรัฐที่ขอจัดตั้ง และไม่ซ้ำซ้อนกับหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐอื่นหรือทุนหมุนเวียนที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

(๓) ไม่เป็นการประกอบกิจการแข่งขันกับภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ หรือกิจกรรมที่เอกชนหรือรัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการได้

(๔) มีลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๒
การบริหาร

มาตรา ๑๖ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลกำหนดโครงสร้างการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อรองรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้ผู้บริหารทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา แผนการปฏิบัติงาน ประมาณการรายรับรายจ่ายประจำปี และประมาณการกระแสเงินสด ทั้งนี้ ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณาอนุมัติอย่างน้อยหกสิบวันก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชีของทุกปี และให้ส่งกระทรวงการคลังอย่างน้อยสามสิบวันก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชีของทุกปีเพื่อใช้ประกอบการกำกับดูแล การบริหารทุนหมุนเวียนและติดตามการประเมินผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๓
คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน

มาตรา ๑๘ ในแต่ละทุนหมุนเวียน ให้มีคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนคณะหนึ่งประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียน เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

ให้ผู้บริหารทุนหมุนเวียนเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารต้องไม่เป็นผู้ประกอบกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของทุนหมุนเวียน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหาร

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานกรรมการให้ออกโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย กำกับดูแลการบริหารจัดการ และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทุนหมุนเวียน

(๒) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๘)

(๓) พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี

(๔) แต่งตั้งผู้บริหารทุนหมุนเวียน

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

การประชุมของคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้กรรมการบริหารและอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดตามผลการประเมินผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๔
ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งผู้บริหารทุนหมุนเวียนทำหน้าที่บริหารทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทุนหมุนเวียน โดยให้คำนึงถึงลักษณะการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ความรับผิดชอบ ความประหยัด และความคุ้มค่า ทั้งนี้ ตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๘)

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้บริหารทุนหมุนเวียนมิใช่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเจ้าของทุนหมุนเวียน ให้การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และเงื่อนไขการจ้างเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๒๖ การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติของตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน อำนาจหน้าที่ ระยะเวลาการจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเลิกจ้างพนักงานและลูกจ้าง ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ส่วนที่ ๕
การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการบริหารวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงิน แสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการบริหารจัดทำรายงานการเงินของทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลส่งผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ปีบัญชีของทุนหมุนเวียนให้เป็นไปตามปีงบประมาณ เว้นแต่คณะกรรมการบริหารจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของทุนหมุนเวียนทุกรอบปีบัญชี

ให้ผู้สอบบัญชีของทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลทำรายงานการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้คณะกรรมการบริหารนำส่งรายงานการเงินพร้อมด้วยรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีต่อกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้สอบบัญชี

มาตรา ๓๐ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของทุนหมุนเวียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๖
การประเมินผล

มาตรา ๓๑ ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเป็นประจำทุกปี โดยต้องประเมินในด้านต่อไปนี้

(๑) การเงิน

(๒) การปฏิบัติการ

(๓) การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๔) การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน

(๕) การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง

(๖) ด้านอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้กรมบัญชีกลางรายงานการประเมินผลทุนหมุนเวียนต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุนหมุนเวียน

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลมีกฎหมายกำหนดระบบการประเมินผลการดำเนินงานไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้คณะกรรมการบริหารจัดทำรายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานเสนอต่อกรมบัญชีกลางภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หลักเกณฑ์การจัดทำรายงานของทุนหมุนเวียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๓ ให้กรมบัญชีกลางรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียนทั้งหมดต่อคณะกรรมการ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบต่อไป

หมวด ๓
ทุนหมุนเวียนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๔ ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ การขอจัดตั้ง ของหมวด ๒ ทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล มาใช้บังคับกับทุนหมุนเวียนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลด้วย

มาตรา ๓๕ ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ การบริหาร ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ส่วนที่ ๔ ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง ส่วนที่ ๕ การบัญชีและการตรวจสอบ และส่วนที่ ๖ การประเมินผล ของหมวด ๒ ทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล มาใช้บังคับกับทุนหมุนเวียนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลซึ่งกฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ในกรณีมีปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๔
การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน

มาตรา ๓๗ บทบัญญัติในหมวดนี้ให้ใช้บังคับกับการรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลและทุนหมุนเวียนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๙ การรวมทุนหมุนเวียน ให้กระทำได้เมื่อทุนหมุนเวียนที่จะรวมกันนั้นมีวัตถุประสงค์เดียวกันหรือสามารถดำเนินการร่วมกันได้ และจะต้องไม่มีผลเป็นการขยายวัตถุประสงค์เกินกว่าวัตถุประสงค์เดิมของทุนหมุนเวียนที่นำมารวมกันนั้น

การรวมทุนหมุนเวียนตามวรรคหนึ่ง อาจเป็นการรวมกับทุนหมุนเวียนใดทุนหมุนเวียนหนึ่งหรือรวมกันเป็นทุนหมุนเวียนใหม่ก็ได้

มาตรา ๔๐ การยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หมดความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งทุนหมุนเวียนนั้นแล้ว

(๒) ทุนหมุนเวียนได้หยุดการดำเนินงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) มีผลการประเมินผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดเป็นเวลาสามปีติดต่อกันและคณะกรรมการเห็นสมควรให้ยุบเลิกทุนหมุนเวียนนั้น

(๔) มีเหตุอื่นอันสมควรต้องยุบเลิกทุนหมุนเวียนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๑ ในการเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเพื่อรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้คณะกรรมการเสนอข้อเท็จจริงและความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบเลิกทุนหมุนเวียนใด ให้ถือว่าเป็นการยุบเลิกทุนหมุนเวียนนั้นตามกฎหมาย เว้นแต่ในกรณีที่ทุนหมุนเวียนใดจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ ให้ดำเนินการยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อยุบเลิกทุนหมุนเวียนนั้น

มาตรา ๔๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รวมทุนหมุนเวียนใด ให้มีผลเป็นการโอนทรัพย์สิน หนี้สิน ภาระผูกพัน สิทธิ หน้าที่ พนักงานและลูกจ้างของทุนหมุนเวียนเดิมไปเป็นของทุนหมุนเวียนที่คงอยู่ภายหลังการรวมทุนหมุนเวียนหรือของทุนหมุนเวียนใหม่ เว้นแต่ในกรณีที่ทุนหมุนเวียนใดจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ ให้ดำเนินการยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อรวมทุนหมุนเวียนนั้น

มาตรา ๔๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การจัดการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้างของทุนหมุนเวียนที่รวมหรือยุบเลิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนหรือที่เป็นผู้กำกับดูแลทุนหมุนเวียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีเพื่อชำระบัญชีของทุนหมุนเวียน และให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างการชำระบัญชี ให้ถือว่าทุนหมุนเวียนนั้นยังคงตั้งอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

ในกรณียุบเลิกทุนหมุนเวียน หากภายหลังจากการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นแล้วมีเงินคงเหลือ ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินทั้งหมด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับ ประกาศ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับทุนหมุนเวียนซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับไปพลางก่อน เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้ออกข้อบังคับ ประกาศ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการภายในเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๖ ให้กรรมการบริหารของทุนหมุนเวียน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๔๗ ให้ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้างตามสัญญาจ้างซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าสัญญาจ้างจะสิ้นสุดลง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติที่ยังไม่ครอบคลุมการบริหารทุนหมุนเวียนทั้งกระบวนการ ประกอบกับปัจจุบันได้มีการจัดตั้งทุนหมุนเวียนขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อเป็นทุนในการใช้จ่ายบริหารกิจการของหน่วยงานของรัฐให้เกิดความคล่องตัวทางการเงิน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่การบริหารทุนหมุนเวียนยังขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารทุนหมุนเวียน มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังของรัฐ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งกำกับและบริหารทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพ และบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้า ๖๒
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ
พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาโครงสร้างทางการเกษตร พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยและผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ประกอบกับมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เรื่อง มาตรฐานการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารพัสดุ การบัญชี การรายงานทางการเงิน และการตรวจสอบภายในของทุนหมุนเวียน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นสมควรกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

“เงินกองทุน” หมายความว่า เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินที่มีผู้บริจาค และดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

“ผู้บริหารกองทุน” หมายความว่า ผู้อำนวยการที่ทำหน้าที่บริหารกองทุน

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมงเพาะเลี้ยง การทำนาเกลือ การใช้และรักษาทรัพยากรจากที่ดิน น้ำ และป่าไม้ หรือกิจการอื่นที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบเกษตรกรรม และให้หมายความถึงกลุ่มหรือคณะบุคคลที่รวมตัวกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรม โดยจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้

“ปรับโครงสร้างการผลิต” หมายความว่า เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เสริมสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพในการผลิต ตลอดจนการแปรรูปและการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า รวมทั้งช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ได้รับผลกระทบไปยังอาชีพอื่น ๆ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

“ภาคเอกชน” หมายความว่า สถาบัน องค์กร ที่เป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ดำเนินงานด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก

“เจ้าของโครงการ” หมายความว่า เกษตรกร หน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชน ที่เสนอโครงการ งาน หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

“โครงการที่ได้รับอนุมัติ” หมายความว่า โครงการ งาน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติอนุมัติเงินกองทุนสนับสนุนโครงการดังกล่าวแล้ว

“การจัดซื้อจัดจ้าง” หมายความว่า การจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

“การบริหารพัสดุ” หมายความว่า การบริหารพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ข้อ ๔ วิธีปฏิบัติอื่นใดที่มิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการนั้น โดยอนุโลม

ข้อ ๕ ในกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อหนึ่งข้อใดในข้อบังคับนี้ ให้ขอยกเว้นหรือผ่อนผันจากคณะกรรมการบริหารกองทุน และให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๖ ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รักษาการตามข้อบังคับนี้

หน้า ๖๔
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

หมวด ๑
กองทุน

ข้อ ๗ ให้กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ รวมทั้งประกอบอาชีพอื่นด้วย

ข้อ ๘ กองทุนประกอบด้วย เงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค

(๓) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

หมวด ๒
การเงิน

ส่วนที่ ๑
การรับเงินและการเก็บรักษาเงิน

ข้อ ๙ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรนำเงินของกองทุนฝากกระทรวงการคลัง โดยให้เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ชื่อ “บัญชีกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ” เพื่อฝากเงินของกองทุนและห้ามมิให้นำเงินไปใช้จ่ายก่อนส่งเข้าบัญชีเงินฝาก

ในกรณีที่มีความจำเป็น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอาจขอเปิดบัญชีเงินฝากไว้ ณ ธนาคารพาณิชย์ในชื่อบัญชีเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง เพื่อไว้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ ภายในวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรนำเงินที่กองทุนได้รับส่งเข้าบัญชีเงินฝากของกองทุนภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเงิน

ส่วนที่ ๒
การจ่ายเงิน

ข้อ ๑๑ ให้ผู้บริหารกองทุนจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปี ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา แผนการปฏิบัติงาน ประมาณการรายรับ

หน้า ๖๕
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

รายจ่ายประจำปี และประมาณการกระแสเงินสด เสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาอนุมัติอย่างน้อยหกสิบวันก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชีของทุกปี และให้ส่งกระทรวงการคลังอย่างน้อยสามสิบวันก่อนวันเริ่มต้นปีบัญชีของทุกปี เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนการใช้จ่ายเงิน

การปรับปรุงหรือแก้ไขแผนการดำเนินงานประจำปีที่ได้รับอนุมัติตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุน และต้องส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๒ การจ่ายเงินกองทุนให้จ่ายเพื่อกิจการตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุนในลักษณะหมุนเวียน หรือจ่ายขาดภายใต้วัตถุประสงค์ของกองทุน ดังนี้

(๑) สนับสนุนแผนงาน โครงการ งาน หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรที่หน่วยงานของรัฐ เกษตรกร หรือภาคเอกชนเสนอขอรับการสนับสนุนจากกองทุน

(๒) ค่าใช้จ่ายบริหารกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ

ข้อ ๑๓ ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งจ่ายและเบิกจ่ายเงินของกองทุน เมื่อได้รับอนุมัติแผนตามข้อ ๑๑ และได้รับความเห็นชอบตามข้อ ๑๒

ส่วนที่ ๓
กรอบและเงื่อนไขการสนับสนุนเงิน

ข้อ ๑๔ เงินจ่ายขาด ให้เฉพาะกรณีหรือค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในกรณีทดลอง หรือสาธิต หรือนำร่อง

(๒) ค่าใช้จ่ายกรณีจูงใจให้เกิดการผลิต หรือเปลี่ยนแปลงการผลิต

(๓) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับงานวิจัยต้องเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือการวิจัยด้านการตลาด และต้องไม่เป็นโครงการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research)

(๔) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี อาทิ การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน

(๕) ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หรือค่าบริหารโครงการของหน่วยงานราชการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด หรือตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ ๓ ของงบประมาณโครงการ

(๖) ชดเชยดอกเบี้ยกรณีกู้ยืมจากธนาคารของรัฐ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

(๗) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๑๕ เงินหมุนเวียน หรือเงินยืม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

(๑) ค่าลงทุนต่าง ๆ อาทิ ค่าก่อสร้างโรงเรือนหรือโรงงาน ค่าเครื่องมือ อุปกรณ์ ฯลฯ

(๒) ค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการผลิตและการตลาด

ข้อ ๑๖ วงเงินให้ยืม กำหนดการชำระคืน และอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยพิจารณาตามความจำเป็นของแต่ละโครงการจากแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้เงิน แผนการชำระคืน และผลตอบแทนของโครงการ

หน้า ๖๖
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๑๗ กรณีใช้แหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารของรัฐ กองทุนจะชดเชยดอกเบี้ยให้ทั้งหมดหรือบางส่วน ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด และให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็น

ข้อ ๑๘ กรณีใช้เงินกองทุนโดยธนาคารของรัฐบริหารจัดการ ให้จ่ายค่าตอบแทนให้ธนาคารของรัฐตามที่เกิดขึ้นจริง หรือตามที่ธนาคารของรัฐกำหนด

ข้อ ๑๙ สำหรับข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ ให้ใช้สำหรับโครงการ ดังต่อไปนี้

(๑) โครงการที่ไม่สามารถกำกับ ดูแลความเสี่ยงที่เกิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ

(๒) โครงการที่ใช้งบประมาณดำเนินการจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับฐานะการเงินของกองทุนในแต่ละปี

ส่วนที่ ๔
การขอรับการสนับสนุนเงินกองทุน

ข้อ ๒๐ เจ้าของโครงการใดประสงค์จะขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อดำเนินโครงการเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ให้ยื่นความจำนงพร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาโดยแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

(๑) ชื่อโครงการ หรืองาน หรือกิจกรรม

(๒) ชื่อเจ้าของโครงการ หรือหน่วยงานรับผิดชอบ

(๓) หลักการและเหตุผล

(๔) วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๕) วิธีดำเนินงาน

(๖) ขอบเขตการดำเนินงาน

(๗) ระยะเวลาดำเนินงาน หรือแผนปฏิบัติงาน

(๘) งบประมาณ หรือแผนการใช้เงิน หรือแผนการคืนเงิน

(๙) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๑๐) กรอบแนวทางการจัดการปัญหา หรือความเสี่ยงของโครงการ

(๑๑) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(๑๒) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

ข้อ ๒๑ การเสนอขอใช้เงินกองทุนของโครงการ งาน หรือกิจกรรมต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน และให้ดำเนินการเสนอ ดังนี้

(๑) กรณีโครงการ งาน หรือกิจกรรมที่เสนอโดยเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกรและภาคเอกชน ซึ่งต้องได้รับผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการเปิดเสรีทางการค้า และหากเป็นเกษตรกรต้องเสนอในนามสถาบันเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการยอมรับ

หน้า ๖๗
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

จากส่วนราชการ โดยผู้เสนอโครงการจะต้องขอรับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบกำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน การใช้เงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

(๒) กรณีโครงการ งาน หรือกิจกรรมที่เสนอโดยหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นโครงการ งาน หรือกิจกรรมที่ดำเนินการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อลดผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและเป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการหรือการมีส่วนร่วมของเกษตรกร

ข้อ ๒๒ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของเจ้าของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน และมีหน้าที่วิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาอย่างน้อย ดังนี้

(๑) เป็นโครงการ หรือกิจกรรมที่ลดผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อม อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีทางการค้าที่มีผลบังคับแล้ว และที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

(๒) เป็นโครงการที่สามารถเพิ่มศักยภาพทั้งด้านการผลิตและการตลาด

(๓) เป็นโครงการที่ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ หรือเหมาะสมกับสภาพพื้นที่สอดคล้องกับประสบการณ์ และความชำนาญของเกษตรกร

(๔) กรณีเป็นโครงการ หรือกิจกรรม ที่จะไปทดแทนกิจกรรมเดิม จะต้องให้ผลตอบแทนไม่น้อยกว่ากิจกรรมเดิม

(๕) กรณีที่เป็นการวิจัย ต้องเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือการวิจัยด้านตลาด และต้องไม่เป็นโครงการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research)

(๖) พื้นที่ดำเนินโครงการ อยู่ในพื้นที่ของกิจกรรม หรือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็นโครงการปรับโครงสร้าง หรือโครงการให้เกษตรกรปรับตัว และหรือ ปรับเปลี่ยนอาชีพ

(๗) การเสนอขอรับการสนับสนุนในรูปเงินทุนหมุนเวียน ต้องระบุเงื่อนไขและแผนการคืนเงินให้ชัดเจน

ส่วนที่ ๕
การเบิกเงินจากกองทุน

ข้อ ๒๓ หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติสามารถดำเนินการได้ทันทีนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารกองทุนอนุมัติ

แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการแล้ว ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการทำเรื่องขอเบิกเงินกองทุน จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่อนุมัติ เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๒๔ เงินกองทุนที่ขอเบิก เมื่อได้รับแล้วให้นำไปใช้ตามกิจกรรมของโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น จะนำไปจ่ายเพื่อการอื่นไม่ได้

หน้า ๖๘
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๒๕ ให้เจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติใช้จ่ายเงินกองทุนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในโครงการที่ได้รับอนุมัตินั้น หรือก่อหนี้ผูกพันตามโครงการได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับโครงการใดให้ใช้สำหรับโครงการนั้น จะนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่นหรือโครงการอื่นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุน ทั้งนี้ ไม่ให้นำเงินอื่นใดหรือเงินกองทุนที่สนับสนุนโครงการอื่นฝากเข้าในบัญชีเงินกองทุน

ข้อ ๒๖ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติ เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารของรัฐในชื่อบัญชี “กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ โครงการ.....(เงินหมุนเวียน) และหรือกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ โครงการ.....(เงินจ่ายขาด)” โดยแยกเป็นรายโครงการและแจ้งเลขที่บัญชีเงินฝากดังกล่าวให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทราบเพื่อสั่งโอนเงิน ไปเข้าบัญชีของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติ เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๒๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนเสนอเรื่องขอเบิกเงินกองทุนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเมื่อถึงกำหนด หรือใกล้ถึงกำหนดจ่ายเงิน โดยมีเอกสารประกอบการขอเบิก ดังนี้

(๑) มติคณะกรรมการบริหารกองทุนหรือคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง

(๒) แผนการปฏิบัติงาน

(๓) แผนการใช้จ่ายเงิน

(๔) แผนการส่งเงินคืนกองทุน (กรณีที่เบิกเงินหมุนเวียน)

(๕) ชื่อบัญชีและเลขที่บัญชีเงินฝากธนาคาร ตามข้อ ๒๖

(๖) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนจะกำหนด

ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจัดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติลงนามในบันทึกคำรับรองแล้วแต่กรณีการขอสนับสนุนเงินในลักษณะหมุนเวียนหรือจ่ายขาด และให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติ เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงาน การใช้เงินของเจ้าของโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

ข้อ ๒๘ กรณีที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการนำเงินที่ได้รับอนุมัติตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรม ไปจัดสรรให้สถาบันเกษตรกรหรือเกษตรกร ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ก่อนขอเบิกเงินจากกองทุนฯ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการเร่งดำเนินการจัดทำนิติกรรมสัญญากับสถาบันเกษตรกรหรือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับจากวันที่แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม ได้รับอนุมัติ

(๒) ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการทำเรื่องขอเบิกเงินกองทุนฯ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่อนุมัติ พร้อมนิติกรรมสัญญาตามข้อ (๑) เพื่อให้กองทุนฯ กำหนดวันโอนเงินให้สอดคล้องตามกำหนดในนิติกรรมสัญญาดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๒๙ กรณีแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า ๑ ปี และกองทุน แบ่งการจัดสรรเงินออกเป็นระยะ ๆ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการทำเรื่องขอเบิกเงินกองทุน จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป เมื่อถึงกำหนดหรือก่อนจะถึงกำหนดการใช้เงินภายในสามสิบวันทำการ

ส่วนที่ ๖
การควบคุมติดตาม และการนำส่งเงินคืนกองทุน

ข้อ ๓๐ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ออกติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม แล้วรายงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๓๑ กรณีหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าของโครงการที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุน มิได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดภายในเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่รับเงินจากกองทุน ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าของโครงการส่งเงินคืนกองทุน ภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๓๒ กรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือดำเนินการไม่สำเร็จ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีคำวินิจฉัยเพื่อการส่งคืนเงินกองทุน

ข้อ ๓๓ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานในหน่วยงานเพื่อกำกับ ดูแลการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อ ๓๔ กรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการไม่สามารถชำระต้นเงินยืมให้แล้วเสร็จตามแผนการชำระคืนหรือตามกำหนดในสัญญาจะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี อีกส่วนหนึ่งต่างหากนอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ย (ถ้ามี) สำหรับต้นเงินยืมที่ค้างชำระนับแต่วันถัดจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่ได้รับการชำระครบถ้วน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากเหตุอันสมควรที่ไม่ต้องชำระเงินยืมและค่าปรับตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๓๕ เมื่อโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติสิ้นสุดลง แล้วมีเงินกองทุนคงเหลือให้เจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเงินกองทุนพร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นคืนภายในหกสิบวันนับจากวันสิ้นสุดโครงการ

ข้อ ๓๖ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนทุกระยะเวลาสามเดือน จนกว่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจะสิ้นสุด รายงานดังกล่าวให้ยื่นต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดให้รายงาน

หน้า ๗๐
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๗
การบัญชี และการรายงานทางการเงิน

ข้อ ๓๗ คณะกรรมการบริหารกองทุนวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน แสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของกองทุนได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

ข้อ ๓๘ คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำรายงานการเงินของกองทุนส่งผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ข้อ ๓๙ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำรายงานการรับ - จ่ายเงินกองทุนประจำเดือน ส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในวันที่ ๒๕ ของเดือนถัดไป

ข้อ ๔๐ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติเงินจากกองทุนในลักษณะจ่ายขาดบันทึกบัญชีในระบบบัญชีชุดส่วนราชการ และทำรายงานการรับ - จ่ายเงินของโครงการส่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภายในหกสิบวันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ หรือวันเสร็จสิ้นโครงการและรายงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุนทราบ

ข้อ ๔๑ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่ได้รับอนุมัติเงินจากกองทุนในลักษณะหมุนเวียนกำหนดระบบบัญชีควบคุมแยกต่างหากจากระบบบัญชีชุดส่วนราชการโดยใช้ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างและทำงบการเงินของโครงการส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในหกสิบวันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณหรือวันเสร็จสิ้นโครงการ แล้วแต่กรณี และรายงานคณะกรรมการบริหารกองทุนทราบ

หมวด ๓
การพัสดุ

ส่วนที่ ๑
การจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อ ๔๒ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของกองทุนโดยให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของรัฐ

ข้อ ๔๓ การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของรัฐ

หน้า ๗๑
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ส่วนที่ ๒
การบริหารพัสดุ

ข้อ ๔๔ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับบริหารพัสดุของกองทุน โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของรัฐ

ข้อ ๔๕ ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุน มีหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารพัสดุที่จัดหาด้วยเงินกองทุน โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของรัฐ

ข้อ ๔๖ ทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการใช้เงินกองทุนในลักษณะจ่ายขาดไปดำเนินการ ให้เป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิของกองทุน โดยคณะกรรมการบริหารกองทุน เป็นผู้บริหาร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ทรัพย์สิน และทรัพย์สินทางปัญญา กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ได้ให้เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุน

ข้อ ๔๗ ทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการใช้เงินกองทุนในลักษณะทุนหมุนเวียนไปดำเนินการ ให้เป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิของกองทุน โดยคณะกรรมการบริหารกองทุน เป็นผู้บริหาร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือเจ้าของโครงการ เป็นผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญา จนกว่าเจ้าของโครงการจะส่งชำระเงินคืนเงินกองทุนครบถ้วนตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด เมื่อนั้นให้ทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญาตกเป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิของเจ้าของโครงการ กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ได้ให้เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุน

ส่วนที่ ๓
การตรวจสอบภายใน

ข้อ ๔๘ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและคณะกรรมการบริหารกองทุนจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุน ตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ หรือมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอาจจัดให้มีหน่วยตรวจสอบภายในของกองทุน หรือมอบหมายให้หน่วยตรวจสอบภายในของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทำหน้าที่ตรวจสอบภายในการดำเนินงานของกองทุนก็ได้

ข้อ ๔๙ คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบ เพื่อกำกับดูแลติดตามการดำเนินงานตรวจสอบภายใน ภายใต้มาตรฐานการตรวจสอบภายในที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

หน้า ๗๒
เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานอนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการคนใดคนหนึ่งในคณะกรรมการบริหารกองทุน และอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสองคน และให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเป็นเลขานุการ

ข้อ ๕๐ ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายใน เสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาอนุมัติ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การรายงาน และมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนขอบเขตการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑
วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ประธานกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิต
ภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

ภาคผนวก

- รูปแบบ และตัวอย่างโครงการ/แผนงาน

- โครงการนำร่องต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด
- โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดโคเนื้อสุรินทร์วากิวครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกร

- โครงการนำร่องต้นแบบการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP ด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์

ตัวอย่างโครงการที่ได้รับการอนุมัติ

ลิงก์ : https://shorturl.asia/LthA๔

โครงการนำร่องต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

1.ชื่อโครงการ โครงการนำร่องต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

2. เจ้าของโครงการ/หน่วยงานรับผิดชอบ

2.1 เจ้าของโครงการ วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ (โดย ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผักไหมออร์แกนิก ฟาร์ม วิสาหกิจเพื่อสังคม)

2.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมวิชาการเกษตร

3. หลักการและเหตุผล

ถั่วเหลืองเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหารของไทย และเป็นสินค้าเกษตรที่อยู่ในกลุ่มกำหนดโควตาภาษี (Tariff Rate Quota : TRQ) จาก 23 รายการ ถั่วเหลืองมีความต้องการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร น้ำมันและอาหารสัตว์ แนวโน้มสูงขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 มีความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลือง 3.38 ล้านตัน ผลิตเองในประเทศได้เพียงร้อยละ 0.67 ต้องนำเข้าถึง 3.36 ล้านตัน (ร้อยละ 99.33) ความต้องการถั่วเหลืองในประเทศใช้ในอุตสาหกรรมสกัดน้ำมัน อุตสาหกรรมอาหารสัตว์และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร และทำพันธุ์ ร้อยละ 78.01 ร้อยละ 21.95 และร้อยละ 0.04 ตามลำดับ (สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2567) ซึ่งประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่ไทยนำเข้าถั่วเหลืองคือ ประเทศบราซิล สหรัฐอเมริกา และแคนาดา ขณะที่พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2558 มีพื้นที่ปลูก 166,868 ไร่ และปี 2567 พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองลดลงเหลือ 62,722 ไร่ ผลผลิตรวม 16,346 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 262 กิโลกรัมต่อไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2568) ถั่วเหลืองในปีเพาะปลูก 2567/2568 เนื้อที่ปลูกลดลง เนื่องจากถั่วเหลืองเป็นพืชที่ดูแลยาก ให้ผลตอบแทนน้อย การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ และแรงงานในการเก็บเกี่ยว ปัจจัยการผลิตยังคงมีราคาสูง เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นแทน เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดหวาน อ้อยโรงงาน เป็นต้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2568)

วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ เป็นวิสาหกิจที่ดำเนินการผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานสากล 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สหภาพยุโรป (EU) มาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สหรัฐอเมริกา (National Organic Program – NOP) และ มาตรฐานระบบการค้าที่เป็นธรรม (Fairtrade) แต่วิสาหกิจฯ ไม่สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องมาจากเมล็ดพันธุ์มีจำกัด สมาชิกขาดผู้ที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญในการผลิตถั่วเหลืองเข้ามาให้ความรู้ ขาดการจัดการแปลงปลูกถั่วเหลืองที่เป็นระบบ ไม่มีเครื่องจักรกลการเกษตรในแปลงที่ใช้ทดแทนแรงงาน ส่งผลให้สมาชิกปลูกถั่วเหลืองใช้แรงงานคนเป็นหลัก จึงปลูกในแปลงนาขนาดเล็ก ไม่มีแหล่งน้ำในแปลง การป้องกันโรคแมลงศัตรูไม่ตรงช่วงเวลา ทำให้ผลผลิตต่ำ รวมถึงไม่มีผู้ให้บริการปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ในพื้นที่ ที่สำคัญคือขาดแรงจูงใจที่ต้องสนับสนุนเพื่อนำพาให้วิสาหกิจฯ สามารถผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมวิชาการเกษตร เป็นองค์กรวิชาการด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตร กำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานระบบการผลิตและผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต พัฒนาระบบตรวจรับรองสินค้าการเกษตรด้านพืชให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล มีผลงานวิจัยที่สามารถสนับสนุน การขับเคลื่อนการผลิตถั่วเหลืองในระบบเกษตรอินทรีย์

กรมวิชาการเกษตร ได้ขานรับนโยบายขับเคลื่อนและส่งเสริมให้มีการผลิตถั่วเหลืองในประเทศเพิ่มขึ้นเพื่อความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืนของระบบนิเวศน์ ดังนั้น เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนสนองนโยบายดังกล่าว การบูรณาการความร่วมมือในการขับเคลื่อนในการผลิตถั่วเหลืองของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด ซึ่งผนวกกับองค์ความรู้และนวัตกรรมของกรมวิชาการเกษตร ในการพัฒนาบริหารจัดการผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองในระบบเกษตรอินทรีย์ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการ **“โครงการนำร่องต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด”** จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ (กองทุน FTA) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4. วัตถุประสงค์

1) เพื่อปรับโครงสร้างกระบวนการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกร สมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้วยโมเดลต้นแบบให้เกิดประสิทธิภาพสูงและแปลงผลิตได้การรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

2) เพื่อพัฒนาเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้สามารถผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองอินทรีย์หมุนเวียนรองรับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่

3) เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนจากการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ด้วยเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลการเกษตร

เป้าหมายโครงการ

1) ได้แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองในระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์อย่างน้อย 1 แปลง

2) ได้แปลงต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองในระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ EU/NOP 1 แปลง

3) ได้พื้นที่ปลูกถั่วเหลืองที่ได้รับรองระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรดเพิ่มเป็น 500 ไร่ ภายในปีที่ 5 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 300 จาก 144 ไร่)

4) ได้สมาชิกเข้าร่วมโครงการเป็น 65 ราย ภายในปีที่ 5 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 250 จาก 26 ราย)

5) ได้เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ชั้นพันธุ์ขยาย ปีละ 0.75 ตัน/ปี ระยะเวลา 3 ปี รวม 2.25 ตัน และเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ชั้นพันธุ์จำหน่ายปีละ 7.5 ตัน/ปี ระยะเวลา 3 ปี รวม 22.5 ตัน

6) ได้ผลผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์เฉลี่ยไม่น้อยกว่า เป็น 200 กก./ไร่ ภายในปีที่ 5 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 400 จาก 49 กก./ไร่)

7) ได้ผลผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด รวมไม่น้อยกว่า 100 ตัน ในปีที่ 5

8) สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ในปีที่ 5 มีรายได้ไม่น้อยกว่า 3.86 ล้านบาท คิดเป็น 13.9 เท่าเปรียบเทียบกับปีที่ไม่ได้ขอโครงการ

5. วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินการโครงการนำร่องต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรดเป็นการดำเนินการร่วมระหว่างกรมวิชาการเกษตร และ วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ ในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งแยกการดำเนินงานเป็น 2 โครงการย่อย ได้แก่

5.1 โครงการย่อยที่ 1 นำร่องต้นแบบการผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (ระยะเวลา 5 ปี) ดำเนินการโดย กรมวิชาการเกษตร แบ่งเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 ต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองเพื่อความยั่งยืนตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมที่ 1.1 แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมที่ 1.2 ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์ขยายและจำหน่ายตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมที่ 1.3 ต้นแบบเครื่องจักรกลการเกษตรสำหรับแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง

กิจกรรมที่ 1.4 ติดตามและให้คำปรึกษาการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มผลผลิตถั่วเหลือง (หลังนา) ตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

กิจกรรมที่ 2.1 แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดถั่วเหลือง (หลังนา) ตามมาตรฐานระบบ

เกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

กิจกรรมที่ 2.2. เพิ่มศักยภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบเติมอากาศสำหรับแปลงผลิตถั่วเหลือง

กิจกรรมที่ 2.3 พัฒนากลุ่มจัดการศัตรูพืชและผลิตชีวภัณฑ์เพื่อการผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ที่ยั่งยืน

กิจกรรมที่ 2.4 ติดตามและให้คำปรึกษาการผลิตถั่วเหลืองหลังนาตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

5.2 โครงการย่อยที่ 2 นำร่องยกระดับการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด (ระยะเวลา 5 ปี) ดำเนินการโดย วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ แบ่งเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

กิจกรรมที่ 4 เงินกู้สำหรับกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกถั่วเหลืองในแปลงเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากลและแฟร์เทรดเพื่อความยั่งยืน

กิจกรรมที่ 4.1 เงินกู้เพื่อดำเนินการสร้างบ่อน้ำ

กิจกรรมที่ 4.2 เงินกู้เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน เพื่อสำรองซื้อปัจจัยการผลิต

กิจกรรมที่ 4.3 เงินกู้เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน เพื่อรวบรวมซื้อผลผลิตในโครงการ

6. ขอบเขตการดำเนินงาน

พื้นที่ดำเนินโครงการครอบคลุมเกษตรกรและพื้นที่ของสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยดำเนินการในระยะเวลา 5 ปีหลังจากอนุมัติโครงการ

1) กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตามโครงการย่อยที่ 1 จัดทำแปลงต้นแบบผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์ขยายและจำหน่าย จัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์ อบรมด้านวิชาการและจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี ติดตาม เก็บข้อมูล ประสานงาน ให้การสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร ให้คำปรึกษาในการผลิตของวิสาหกิจชุมชนฯ วางแผนและติดตามการชำระหนี้ตามระยะเวลาของโครงการ

2) วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ ดำเนินการตามโครงการย่อยที่ 2 การอบรมและตรวจรับรอง/ตรวจติดตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ EU/NOP และ Fairtrade การบริหารเงินกู้ในการสร้างบ่อน้ำ การบริหารเงินกู้ในการจัดหาปัจจัยการผลิต การบริหารเงินกู้สาหรับเงินทุนหมุนเวียนซื้อปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนฯ ประสานงานสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกรมวิชาการเกษตร และทำหน้าที่ชำระหนี้เงินกู้ตามกำหนด

7. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี นับจากวันที่ได้รับงบประมาณจากกองทุน

8. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณรวมทั้งสิ้น 24,978,860 บาท แบ่งเป็น

1) กรมวิชาการเกษตร จำนวน 12,678,860 บาท

2) วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ จำนวน 12,300,000 บาท

8.1 แผนการใช้เงิน

8.1.1 กรมวิชาการเกษตร

รายการ พ.ศ. 2568		ปีที่ 1 พ.ศ. 2569	ปีที่ 2 พ.ศ. 2570	ปีที่ 3 พ.ศ. 2571	ปีที่ 4 พ.ศ. 2572	ปีที่ 5	รวม
I	**งบดำเนินงานโครงการ**	**5,567,750**	**2,405,155**	**2,349,775**	**814,320**	**814,320**	**11,951,320**
1	กิจกรรมที่ 1 ต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์	**4,913,010**	**1,750,415**	**1,750,415**	**485,960**	**485,960**	**9,385,760**
1.1	แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์	279,600	604,625	604,625	-	-	1,488,850
1.2	ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์	687,670	687,670	687,670	**-**	**-**	2,063,010
1.3	ต้นแบบเครื่องจักรกลการเกษตรสำหรับแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง	3,455,700	**-**	**-**	**-**	**-**	3,455,700

รายการ พ.ศ. 2568		ปีที่ 1 พ.ศ. 2569	ปีที่ 2 พ.ศ. 2570	ปีที่ 3 พ.ศ. 2571	ปีที่ 4 พ.ศ. 2572	ปีที่ 5	รวม
1.4	เก็บข้อมูล ติดตาม และให้คำปรึกษาการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์	490,040	458,120	458,120	485,960	485,960	2,378,200
2	**กิจกรรมที่ 2 พัฒนากลุ่มเกษตรกรและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง (หลังนา) ตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด**	**654,740**	**654,740**	**599,360**	**328,360**	**328,360**	**2,565,560**
2.1	แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดถั่วเหลือง (หลังนา) ตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด	125,100	125,100	-	-	-	250,200
2.2	เพิ่มศักยภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบเติมอากาศสำหรับแปลงผลิตถั่วเหลือง	207,120	207,120	207,120	79,120	79,120	779,600
2.3	พัฒนากลุ่มจัดการศัตรูพืชและผลิตชีวภัณฑ์เพื่อการผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ที่ยั่งยืน	209,840	209,840	209,840	66,840	66,840	763,200

รายการ พ.ศ. 2568		ปีที่ 1 พ.ศ. 2569	ปีที่ 2 พ.ศ. 2570	ปีที่ 3 พ.ศ. 2571	ปีที่ 4 พ.ศ. 2572	ปีที่ 5	รวม
2.4	ติดตามและให้คำปรึกษาการผลิตถั่วเหลืองหลังนาตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์	112,680	112,680	182,400	182,400	182,400	772,560
II	**งบบริหารโครงการ 3%**	**145,508**	**145,508**	**145,508**	**145,508**	**145,508**	**727,540**
	รวมงบประมาณกรมวิชาการเกษตร (จ่ายขาด) I+II	**5,713,258**	**2,550,663**	**2,495,283**	**959,828**	**959,828**	**12,678,860**

8.1.2 วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์แฟร์เทรดศรีสะเกษ

รายการ พ.ศ. 2568		ปีที่ 1 พ.ศ. 2569	ปีที่ 2 พ.ศ. 2570	ปีที่ 3 พ.ศ. 2571	ปีที่ 4 พ.ศ. 2572	ปีที่ 5	รวม
I	**เงินจ่ายขาด**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**5,300,000**
3	**กิจกรรมที่ 3 พัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด (5 ปี)**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**5,300,000**
3.1	การจัดอบรมเชิงปฏิบัติหลักสูตรมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและหลักสูตรการตรวจสอบภายใน (Internal Control System) ปีที่ 1-5 ปีละ 4 วัน	164,400	164,400	164,400	164,400	164,400	822,000

รายการ พ.ศ. 2568		ปีที่ 1 พ.ศ. 2569	ปีที่ 2 พ.ศ. 2570	ปีที่ 3 พ.ศ. 2571	ปีที่ 4 พ.ศ. 2572	ปีที่ 5	รวม
3.2	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาจัดทำระบบเอกสารและบันทึกข้อมูลระดับแปลง จัดทำแผนการปลูกและแผนการผลิต การตรวจประเมินภายในของกลุ่มสมาชิก	164,400	164,400	164,400	164,400	164,400	822,000
3.3	ติดตามงานเอกสาร ตรวจประเมินภายในของสมาชิก ปีที่ 1-5 ปีละ 4 วัน	164,400	164,400	164,400	164,400	164,400	822,000
3.4	อบรมเชิงปฏิบัติการการเตรียมข้อมูลและความพร้อมตรวจประเมินจริง ทำ Internal Audit ภายในกลุ่ม ก่อนรับการตรวจรับรอง ปีที่ 1-5 ปีละ 4 วัน	164,400	164,400	164,400	164,400	164,400	822,000
3.5	ยื่นขอรับและเข้าร่วมสังเกตการณ์การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด ปีที่ 1-5 ปีละ 5 วัน	202,400	202,400	202,400	202,400	202,400	1,012,000

รายการ พ.ศ. 2568		ปีที่ 1 พ.ศ. 2569	ปีที่ 2 พ.ศ. 2570	ปีที่ 3 พ.ศ. 2571	ปีที่ 4 พ.ศ. 2572	ปีที่ 5	รวม
3.6	ค่าธรรมเนียมรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP รวม 2 มาตรฐาน	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000
II	**เงินกู้**	**7,000,000**	-	-	-	-	**7,000,000**
4	**กิจกรรมที่ 4 เงินกู้สำหรับกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกถั่วเหลืองในแปลงเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากลและแฟร์เทรดเพื่อความยั่งยืน**	**7,000,000**	-	-	-	-	**7,000,000**
4.1	เงินกู้เพื่อดำเนินการสร้างบ่อน้ำ	**3,000,000**	-	-	-	-	**3,000,000**
4.2	เงินกู้เพื่อดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิต	**1,500,000**	-	-	-	-	**1,500,000**
4.3	เงินกู้เพื่อรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก 3 ปี	2,500,000	-	-	-	-	2,500,000
	รวมงบประมาณวิสาหกิจชุมชน (จ่ายขาด + เงินกู้)	**8,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**1,060,000**	**12,300,000**

8.2 แผนการคืนเงิน

เงินกู้ยืมปลอดดอกเบี้ย		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	รวม
1	คืนเงินกู้เพื่อดำเนินการสร้างบ่อน้ำ (เกษตรกร)	-	750,000	750,000	750,000	750,000	3,000,000
2	คืนเงินกู้เพื่อดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตและรวบรวมผลผลิต (วสช.)	-	250,000	750,000	1,250,000	1,750,000	4,000,000
	รวมคืนเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย	-	**1,000,000**	**1,500,000**	**2,000,000**	**2,500,000**	**7,000,000**

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

โครงการย่อยที่ 1 นำร่องต้นแบบการผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (กรมวิชาการเกษตร)

กิจกรรมที่ 1 ต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองเพื่อความยั่งยืนตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์

ผลผลิต (Output)

ได้แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองในระบบเกษตรอินทรีย์ ฤดูแล้ง 1 แปลง และ ฤดูฝน 1 แปลง

ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรทั้งในและนอกโครงการสามารถนำความรู้ไปใช้ในแปลงผลิตถั่วเหลืองของตนเอง

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาเกษตรกรและเพิ่มผลผลิตถั่วเหลือง (หลังนา) ตามมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

ผลผลิต (Output)

ได้แปลงต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองในระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ EU/NOP และ Fairtrade 1 แปลง

ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรสมาชิกโครงการฯ ได้นำความรู้และประสบการณ์ผลิตถั่วเหลืองใน**ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์** EU/NOP ไปใช้ในแปลงผลิตของตนเอง ทำให้สามารถจัดการผลิตได้อย่างเหมาะสม

โครงการย่อยที่ 2 นำร่องยกระดับการผลิตถั่วเหลืองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากลและแฟร์เทรด

ผลผลิต (Output)

เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง 65 รายพื้นที่รวม 500 ไร่ ได้การรับรองแปลงผลิตถั่วเหลืองหลังนาตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP และแฟร์เทรด ในปีที่ 1-5

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลผลิตถั่วเหลืองหลังนาของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี และ ในปีที่ 5 ได้ผลผลิตเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 200 กก./ไร่

กิจกรรมที่ 4 เงินกู้สำหรับกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกถั่วเหลืองในแปลงเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากลและแฟร์เทรดเพื่อความยั่งยืน

ผลผลิต (Output)

ได้มีบ่อน้ำแบบทูอินวันจำนวน 10 บ่อ และบ่อน้ำที่ได้ปรับปรุง 5 บ่อ รวม 15 บ่อ

ผลลัพธ์ (Outcome)

สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถใช้น้ำในแปลงผลิตถั่วเหลืองหลังนาในระบบเกษตรอินทรีย์ฯ ครอบคลุมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 500 ไร่

10. กรอบแนวทางการจัดการปัญหา/ความเสี่ยงของโครงการ

ข้อ	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการป้องกัน-แก้ไข
1	วิสาหกิจชุมชนฯ ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน งบประมาณและตัวชี้วัด	1.1 โครงสร้างของวิสาหกิจฯ มีคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนฯ ในการดำเนินโครงการฯ มีคณะที่ปรึกษาจากกรมวิชาการเกษตร ในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินโครงการ 1.2 กรมวิชาการเกษตร จะแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบและดำเนินโครงการฯ เพื่อดำเนินกิจกรรม กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกษตรกรได้ผลผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ได้ตามปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนฯ เป็นผู้รวบรวมและนำส่งเงินยืมคืนแก่กรมวิชาการเกษตร ตามกำหนด
2	วิสาหกิจชุมชนฯ ไม่สามารถชำระเงินกู้คืนให้แก่กรมวิชาการเกษตร	คณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนฯ จะขอยื่นขยายระยะเวลาการชำระหนี้จาก 5 ปี เป็น 7 หรือ 10 ปี แล้วแต่ระดับความรุนแรง โดยเป็นไปตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้เงินที่ได้รับการอนุมัติ

ข้อ	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการป้องกัน-แก้ไข
3	ผลผลิตเสียหายจากโรค แมลงศัตรูพืช และภัยธรรมชาติ	- กรมวิชาการเกษตร และคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนฯ วางแผนและกำหนดรอบระยะเวลาการปลูกถั่วเหลืองให้วิสาหกิจชุมชนฯ โดยใช้ข้อมูลทางอุตุนิยมวิทยา (ย้อนหลัง 5 ปี) ในการวางแผนการปลูกถั่วเหลืองหลังนาและกำหนดแผนการปฏิบัติงานผลิตในพื้นที่ แบ่งเป็น zone สำหรับเรียงลำดับการผลิตให้ตรงตามช่วงเวลาและพื้นที่ที่เครื่องจักรกลการเกษตรทำงานอย่างต่อเนื่องในพื้นที่เดียวกัน - เกษตรกรทุกรายที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ และคณะกรรมการบริหารวิสาหกิจชุมชนฯ ตรวจแปลงปลูกสม่ำเสมอทุก 7 วัน เฝ้าระวัง และประเมินศัตรูพืชในแปลง และป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชตามตารางปฏิบัติงานที่กำหนด - ติดตามและเฝ้าระวังโดยเจ้าหน้าที่ และติดตั้ง Application Line กลุ่มสำหรับให้เกษตรกรสมาชิกทุกราย ส่งรายงานผลรายสัปดาห์ เพื่อติดตามและให้คำปรึกษาออนไลน์

11. ประโยชน์ที่จะได้รับ

11.1 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในแปลงผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ทำให้ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และจัดการแปลงได้อย่างถูกต้อง ทันเวลาและเหมาะสมเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตถั่วเหลืองตามหลักวิชาการ ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นและขยายผลในการเพิ่มพื้นที่ผลิต

11.2 วิสาหกิจชุมชนฯ เกิดการปรับรูปแบบและโครงสร้างการบริหารจัดการ ทำให้เกิดระบบที่ดีขึ้นสามารถที่จะผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ผลิตชีวภัณฑ์ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์หมุนเวียนโดยใช้วัตถุดิบในพื้นที่และส่วนที่เหลือสามารถจำหน่ายสร้างรายได้เพิ่ม

11.3 แนวทางการอบรมเชิงปฏิบัติการในแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ จะนำไปต่อยอดใช้ในการอบรมแก่เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง กลุ่มผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ฯ จังหวัดยโสธร จังหวัดชัยภูมิ และเครือข่ายขององค์กรแฟร์เทรดและผู้ประกอบการแปรรูปวัตถุดิบจากถั่วเหลืองเพื่อบริโภค

11.4 แหล่งศึกษา เรียนรู้ด้านการผลิตถั่วเหลืองในระบบเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรสามารถใช้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ขยายผลไปสู่ธุรกิจผู้รับจ้างเครื่องจักรกลการเกษตร

11.5 ต้นแบบวิสาหกิจชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองในระบบเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน

11.6 ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตถั่วเหลืองในระบบเกษตรอินทรีย์ใช้ประกอบการลงทุนของเกษตรกร ราชการและภาคเอกชนในการส่งเสริมการผลิตถั่วเหลืองอินทรีย์ของประเทศไทย

โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดโคเนื้อสุรินทร์วากิวครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกร

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดโคเนื้อสุรินทร์วากิวครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกร

2. เจ้าของโครงการ/หน่วยงานรับผิดชอบ

2.1 เจ้าของโครงการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร ตำบลสลักได อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

2.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

3. หลักการและเหตุผล

ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย หรือ Thailand-Australia Free Trade Agreement (TAFTA) ที่สินค้าอ่อนไหว เช่น เนื้อวัว เนื้อหมู นม เนย จะลดภาษีเป็น 0 ในปี 2563 ส่งผลให้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 เป็นต้นไป สินค้าเกษตรที่นำเข้าจากออสเตรเลียจำนวน 17 รายการ เช่น เนื้อวัวและเครื่องใน เนื้อหมูและเครื่องใน นม เนย เป็นต้น จะไม่มีภาษีและไม่จำกัดปริมาณการนำเข้า เนื้อโคเป็นสินค้าที่ตลาดภายในประเทศขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะเนื้อโคคุณภาพ ซึ่งผลผลิตเนื้อโคคุณภาพในประเทศมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องนำเข้าเนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศ เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และอื่นๆ ซึ่งตลาดเนื้อโคขุนคุณภาพไขมันแทรกของประเทศไทยนิยมบริโภคเนื้อโคนำเข้าจากต่างประเทศ โดยในปี 2562 ไทยนำเข้าเนื้อโค 32,921.15 ตัน มูลค่า 3,236.42 ล้านบาท เป็นการนำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย 10,887 ตัน มูลค่า 1,574 ล้านบาท นำเข้าจากนิวซีแลนด์ 4,622 ตัน มูลค่า 24 ล้านบาท นำเข้าจากญี่ปุ่น 269 ตัน มูลค่า 506.342 ล้านบาท ซึ่งหากประเทศไทยสามารถผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพไขมันแทรกได้เอง เช่น โคเนื้อลูกผสมยุโรป เช่น ชาโรเร่ส์ แองกัส บราห์มัน หรือโคลูกผสมวากิว ซึ่งเป็นโคสายพันธุ์จากประเทศญี่ปุ่น ประเทศไทยจะสามารถลดการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศได้ จึงควรพิจารณาหาทางลดผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ด้วยการเพิ่มช่องทางการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพไขมันแทรกต่าง ๆ โดยเฉพาะโควากิวที่เลี้ยงด้วยธัญพืชในประเทศ เช่น รำข้าวหอมมะลิ ปลายข้าวหอมมะลิ

ฟางข้าวหอมมะลิ และกากมันหมักยีสต์ ซึ่งเป็นวัตถุดิบคุณภาพสูง ทำให้เนื้อโควากิวที่ผลิตได้ในประเทศ มีความนุ่มรสชาติอร่อย และมีกลิ่นหอมจากข้าวหอมมะลิ เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่จะสามารถแข่งขันกับเนื้อนำเข้าได้ อันจะเป็นการเพิ่มช่องทางการแข่งขันได้อีกช่องทางหนึ่ง เป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในประเทศ

จากข้อมูลของกรมปศุสัตว์ ในปี 2562 ประเทศไทยมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อรวม 871,508 ราย จำนวนโคเนื้อ 5,871,807 ตัว ในจำนวนนี้เป็นโคเนื้อที่เลี้ยงในฟาร์มมาตรฐานเพียง 212 ฟาร์ม จำนวนโค 20,964 ตัว จึงเห็นได้ว่าการเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อยและเลี้ยงในฟาร์มที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดความรู้ และทักษะในการคัดเลือกสายพันธุ์ ขาดเงินทุนและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตเนื้อโคโดยรวมของประเทศต่ำ ทั้งนี้ สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักได ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ โดยเลี้ยงโคเนื้อลูกผสมเช่นเดียวกันกับเกษตรกรรายอื่นๆ โดยเฉพาะสายพันธุ์วากิวที่ปัจจุบันทางกลุ่มวิสาหกิจฯ ได้รับการยอมรับจากลูกค้าหลายรายจนผลิตไม่ทันคำสั่งซื้อ เพราะได้มีการพัฒนาการเลี้ยงมาอย่างต่อเนื่องจากที่ไม่เคยมีมาตรฐานฟาร์มปัจจุบันสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนได้รับการรับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM เกือบทั้งหมดและ GAP 4 ราย เกษตรกรให้ความสำคัญกับฟาร์มมาตรฐาน เพราะเห็นว่า หากยังเลี้ยงโคเนื้อในรูปแบบเดิมอาจจะได้รับผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย จึงได้ร่วมกันพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในฟาร์มมาตรฐาน เน้นตลาดเฉพาะตลาดระดับบนที่มีความต้องการเนื้อโคคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มช่องทาง และโอกาสในการแข่งขัน

ในการนี้ วิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักได จึงมีความประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ (FTA) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อลูกผสมสายพันธุ์วากิว เป็นการเพิ่มช่องทางการผลิตเนื้อโคลูกผสมไทยวากิวคุณภาพ เพื่อเพิ่มช่องทางการแข่งขัน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนให้ชุมชนต่อไป

4. วัตถุประสงค์

1) เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตโคขุน (โคเนื้อลูกผสมไทยวากิว)

2) เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อลูกผสมไทยวากิว ด้วยการบริหารจัดการเลี้ยงโคขุนรูปแบบคอกกลาง

3) เพื่อเพิ่มช่องทางในการแข่งขัน รองรับผลกระทบที่จะเกิดจาก FTA เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

5. วิธีการดำเนินงาน

5.1 ทบทวนการกำหนดแนวทางการพัฒนาเกษตรกรที่เลี้ยงแม่โคพื้นฐาน ซึ่งเป็นสมาชิกของวิสาหกิจฯ จำนวน 107 ราย แม่โค

2,079 ตัว พร้อมจัดทำคู่มือการเลี้ยงแม่โคพื้นฐานให้กลุ่มปฏิบัติตามเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ได้ลูกโคที่มีคุณภาพและคุณลักษณะตรงตามความต้องการสำหรับเลี้ยงขุนต่อในคอกกลาง

5.2 ทบทวนข้อปฏิบัติการดำเนินการของกลุ่มโคขุนคอกกลาง ดังนี้

5.2.1 การพัฒนาปรับปรุงฟาร์มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM/GAP พื้นที่คอกเพียงพอต่อการเลี้ยงโคขุนตามแผนการผลิต

5.2.2 การจัดทำระเบียบการใช้จ่ายเงินและระบบบัญชีมาตรฐานที่สามารถตรวจสอบได้

5.2.3 การจัดทำแผนการบริหารจัดการคอกกลาง แผนการชำระหนี้ และแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม

5.2.4 การใช้ระบบการบริหารจัดการฟาร์มตามมาตรฐานที่วิสาหกิจชุมชน ฯ กำหนดเพื่อให้ได้โคขุนลูกผสมไทยวากิวตรงตามมาตรฐานที่ตลาดกำหนด

5.2.5 การจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์หรือจัดหาอาหารหยาบและเก็บถนอมพืชอาหารสัตว์ให้เพียงพอกับความต้องการของโคตลอดทั้งปี ภายใต้คำแนะนำของกรมปศุสัตว์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3 ทบทวนการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของกลุ่มโคขุนคอกกลาง จำนวน 5 คอก

5.3.1 การบริหารความเสี่ยงจากกรณีโคขุนในคอกตาย/สูญหาย โดยกำหนดให้มีการระดมเงินกองทุนเป็นค่าประกันชีวิตโคขุน หรือค่าฌาปนกิจโค โดยเก็บเงินจากสมาชิกคอกกลางเฉลี่ยเท่ากันทุกรายในอัตราตัวละ 800 บาท เพื่อเอาเงินประกันกับวิสาหกิจชุมชนฯ

5.3.2 การบริหารความเสี่ยงกรณีซากไม่ได้คุณภาพเกรดไขมันแทรกตามมาตรฐานซึ่งต้องใช้โคลูกผสมสายพันธุ์วากิว 50% ขึ้นไป เลี้ยงโคขุนโดยใช้อาหารข้นตามมาตรฐานของวิสาหกิจชุมชนฯ มีการจัดการด้านสุขาภิบาลคอกสัตว์การจัดการฟาร์มของกลุ่มโคขุนคอกกลาง ต้องเป็นไปตามคู่มือที่วิสาหกิจชุมชนฯ กำหนดโดยมีเจ้าหน้าที่ สัตวบาลของวิสาหกิจชุมชนฯ และเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ เป็นผู้ให้คำแนะนำ กำกับ ดูแลตรวจสอบ

5.3.3 การบริหารความเสี่ยงด้านการตลาด มีการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้ากับบริษัทคู่ค้า โดยกำหนดราคาซื้อขายรวมถึงจำนวนโคที่จะทำการซื้อขายในแต่ละปี

5.4 ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการผลิตโคเนื้อลูกผสมสายพันธุ์ไทยวากิว จำนวน 2 หลักสูตร ดังนี้

5.4.1 ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูก หลักสูตร “การจัดการฟาร์มเพื่อผลิตลูกโคต้นน้ำคุณภาพ”ประกอบด้วย การปรับปรุงพันธุ์ การจัดการอาหาร การดูแลสุขภาพโค การจัดการฟาร์มเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบฟาร์มมาตรฐาน GFM/GAP เป็นต้น ระยะเวลา 5 วัน จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 20 ราย

5.4.2 ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อลูกผสมสายพันธุ์ไทยวากิวครบวงจร (คอกกลาง) หลักสูตร “การจัดการฟาร์มโคขุนคุณภาพ” ประกอบด้วย การจัดการอาหาร การดูแลสุขภาพโค การจัดการฟาร์มเพื่อพัฒนาเข้าสู่ระบบฟาร์มมาตรฐาน GFM/GAP ให้ตรง

ความต้องการของตลาด ระยะเวลา 5 วัน จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 20 ราย

5.5 การดำเนินการผลิตโคขุนของกลุ่มโคขุนคอกกลาง

5.5.1 คอกกลางที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินการเลี้ยงโคขุนจากวิสาหกิจชุมชนฯ จำนวน 5 แห่ง มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลพิกัดที่ตั้งกลุ่มโคขุนคอกกลาง 5 แห่ง

โรงเรือน/คอกกลาง
1. วกช.โคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร คอกกลาง 1 ที่ตั้ง : ม.4 อบต.สลักได อ.เมือง จ.สุรินทร์
2. ที่ตั้ง : 155 ม.10 ต.บ้านผือ อ.จอมพระ จ.สุรินทร์
3. ที่ตั้ง : 12/3 บ้านเสม็ดใหญ่ ม.9 ต.สลักได อ.เมือง จ.สุรินทร์
4. ที่ตั้ง : 50 ม.9 ต.เพี้ยราม อ.เมือง จ.สุรินทร์
5. ที่ตั้ง : 45 บ้านตะบัล ม.7 ต.สลักได อ.เมือง จ.สุรินทร์

5.5.2 การดำเนินการปรับปรุงคอกกลาง ของกลุ่มโคขุนคอกกลาง จำนวน 5 แห่ง โดยใช้งบประมาณจากการระดมทุนของสมาชิกกลุ่มโคขุนคอกกลาง (ไม่ใช้เงินกู้ FTA) ให้มีขนาดเหมาะสม พื้นที่คอกรองรับโคขุนได้เพียงพอ โดยหมุนเวียนนำลูกโคหย่านมเข้าเลี้ยงทุกเดือน เฉลี่ย 20 ตัว/เดือน หรือ 240 ตัว/ปี หรือ 2,400 ตัว/10 ปี

5.5.3 การสนับสนุนเงินหมุนเวียน (เงินกู้จากกองทุน FTA) สำหรับกลุ่มโคขุนคอกกลาง โดยวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักได รวบรวมเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินหมุนเวียนสำหรับเป็นค่าจัดซื้อลูกโคหย่านม และอาหารเลี้ยงโคขุน จากกลุ่มโคขุนคอกกลาง เพื่อนำส่งเป็นหลักฐานการเบิกจ่ายเงินจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ โดยจะแบ่งจ่ายเป็นงวดตามความก้าวหน้าของแผนการผลิตโคขุน

5.5.4 แผนการผลิตโคขุนของวิสาหกิจชุมชนฯ

(1) กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูก จำนวน 107 ราย ซึ่งได้จัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือกับวิสาหกิจชุมชน ฯ ดำเนินการผลิตลูกโคขุนจากโคแม่พันธุ์พื้นฐานจำนวน 2,079 ตัว จะได้ผลผลิตลูกโคเพศผู้ประมาณ 623 ตัว (อัตราการให้ลูก 60%) ซึ่งเพียงพอสำหรับคัดเลือกโคเนื้อที่มีลักษณะดี เพื่อจำหน่ายให้กับกลุ่มโคขุนคอกกลาง ปีละ 240 ตัว

(2) การรับซื้อโคเข้าขุน กลุ่มโคขุนคอกกลางจะรับซื้อลูกโคหย่านมจากกลุ่มเลี้ยงโคแม่พันธุ์ เพื่อผลิตลูกที่ขึ้นทะเบียนแม่พันธุ์กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มีสายเลือดวากิว 50% ขึ้นไป อายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีหมายเลขประจำตัวโค และทำการตอนเรียบร้อยแล้ว ในราคาตัวละ 25,000 บาท

(3) การผลิตโคขุนให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด

(3.1) กำหนดให้กลุ่มโคขุนคอกกลางทั้ง 5 แห่ง ทำการจัดการเลี้ยงดูโคขุนตามคู่มือแนวทาง การจัดการฟาร์มและเลี้ยงดูโคขุน

ในคอกกลางระยะต่างๆ ที่วิสาหกิจชุมชนฯ กำหนด เพื่อให้กลุ่มโคขุนคอกกลางปฏิบัติตามเป็นมาตรฐานเดียวกันโดยมีเจ้าหน้าที่สัตวบาลของวิสาหกิจชุมชนฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์เป็นผู้ให้คำแนะนำ กำกับ ดูแลตรวจสอบ ซึ่งเป้าหมายโคขุนที่ส่งโรงแปรสภาพแล้วจะต้องได้เกรดไขมันแทรกตั้งแต่เกรด 3 ขึ้นไป

(3.2) การเลี้ยงโคขุนในคอกกลาง กำหนดให้สมาชิกกลุ่มโคขุนคอกกลาง หมุนเวียนมาช่วยเลี้ยงโคขุนและบันทึกข้อมูลประจำวันในคอกกลางทุกวัน สัปดาห์ละ 1 คน จนครบระยะเวลาส่งโรงแปรสภาพ

(3.3) การจัดการด้านอาหารสัตว์คุณภาพ วิสาหกิจชุมชนฯ จะเป็นผู้จัดหาอาหารข้นอาหารหยาบ ได้แก่ ฟางข้าว หญ้าหมัก/สด ให้แก่กลุ่มโคขุนคอกกลางตามปริมาณที่วิสาหกิจชุมชนฯ กำหนดในการขุนโคแต่ละช่วงอายุ เพื่อควบคุมคุณภาพการขุนโคให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน

(3.4) การดูแลสุขภาพโคขุนและความปลอดภัยด้านอาหาร กลุ่มโคขุนคอกกลางทำการดูแลสุขภาพโคขุน และต้องรับผิดชอบต่อกระบวนการผลิตที่เน้นความปลอดภัยด้านอาหาร ตามที่วิสาหกิจชุมชนฯ กำหนด

(3.5) ค่าลงทุนอื่นๆ ได้แก่ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเลี้ยงโค ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริหารจัดการ ค่าเสื่อม เป็นต้น กลุ่มโคขุนคอกกลางจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

5.5.5 แผนการจำหน่ายโคขุนของวิสาหกิจชุมชนฯ

โคขุนไทยวากิวที่ดำเนินการขุนครบระยะเวลาการขุน 24 เดือน เฉลี่ยเดือนละ 20 ตัว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จะนำเข้าฆ่าแล้วบ่มนาน 7 วัน พร้อมตัดเกรดไขมันแทรก ณ โรงเชือดที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน กฆ.1 ขององค์การบริหารส่วนตำบลสลักได การตัดเกรดไขมันแทรกดำเนินการร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการให้คะแนนไขมันแทรกของวิสาหกิจชุมชนฯ จำนวน 5 คน และตัวแทนของกลุ่มโคขุนคอกกลาง จำนวน 2 คน แล้วจำหน่ายซาก (แบบยกซาก) ให้กับคู่สัญญา คือ บริษัท มารุโตะจำกัด โดยราคาจำหน่ายซากโค กลุ่มโคขุนคอกกลางจะได้รับเงินตามเกรดไขมันแทรกที่กำหนดไว้ในสัญญาสำหรับค่าขนส่ง ค่าตัดแต่ง ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่นๆ บริษัทคู่สัญญาจะเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนฯ จะหักจากรายได้จากการจำหน่ายโคขุนของกลุ่มโคขุนคอกกลางเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยคิดจากโคขุนที่ส่งแปรสภาพในอัตราตัวละ 1,500 บาท

5.5.6 ผลตอบแทน

(1) ผลตอบแทนจากการจำหน่ายลูกโคของกลุ่มเลี้ยงแม่โคผลิตลูก

โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูก จำนวน 107 ราย แม่โค จำนวน 2,079 ตัว จะได้รับประโยชน์จากการจำหน่ายลูกโค เมื่ออายุ 6 เดือน จำนวน 240 ตัว/ปี รวมกับมูลค่ามูลโคเป็นเงินประมาณ 19,700 บาท/ตัว

(2) ผลตอบแทนจากการจำหน่ายโคขุนของกลุ่มโคขุนคอกกลาง

ราคาจำหน่ายซากโคขุน กลุ่มโคขุนคอกกลางจะเริ่มจำหน่ายโคขุนในเดือนที่ 25 จนถึง

สิ้นสุดโครงการ (ระยะเวลา 10 ปี) ให้กับวิสาหกิจชุมชนฯ โดยจำหน่ายโคขุนที่มีอายุ 30 เดือนขึ้นไป น้ำหนักไม่น้อยกว่า 670 กก. ซึ่งโคขุนเมื่อแปรสภาพแล้ว จะได้น้ำหนักซากประมาณ 58% หรือหนักประมาณ 388.60 กก.ในราคาการจำหน่ายซาก เฉลี่ย 275 บาท/กก. โดยกำหนดราคาตามเกรดไขมันแทรกจึงมีรายได้จากการจำหน่ายซากประมาณ 106,865 บาท/ตัว (ซาก)

(3) แผนการชำระหนี้ของกลุ่มโคขุนคอกกลาง

(3.1) ชำระหนี้ในเดือนที่ 25–119 (95 เดือน) เดือนละ 222,000 บาท รวมเป็นเงิน 21,090,000 บาท

(3.2) ชำระหนี้ในเดือนที่ 120 จำนวน 197,400 บาท

รวมเงินหักชำระหนี้คืนกองทุน FTA จำนวน 21,287,400 บาท ในระยะเวลา 10 ปี โดยวิสาหกิจชุมชนฯ จะทำการหักเงินชำระหนี้จากมูลค่าซากโคขุนแล้วรวบรวมเก็บในบัญชีเงินฝากของวิสาหกิจชุมชนฯ ที่เปิดบัญชีเงินฝากเฉพาะกรณีนี้

6. ขอบเขตการดำเนินงาน

ผลิตโคขุนคุณภาพ (ลูกผสมไทยวากิว 50 % ขึ้นไป) เฉลี่ย 20 ตัว/เดือน หรือ 240 ตัว/ ปี หรือ 2,400 ตัว/10 ปี ในกลุ่มโคขุนคอกกลาง จำนวน 5 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

7. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

รวม 10 ปี (มกราคม 2564 – ธันวาคม 2573 หรือตั้งแต่ได้รับการอนุมัติเงิน)

8. งบประมาณ

งบประมาณรวม 21,887,400 บาท แบ่งเป็นเงินกู้ยืม 21,287,400 บาท และเงินจ่ายขาด 600,000 บาท

8.1 เงินกู้ยืม

เดือน	จำนวนโค (ตัว)	จำนวนเงิน (บาท)			ขอเบิกเงิน (รายงวด)
		ค่าโค	ค่าอาหาร	รวมค่าใช้จ่าย	
1	20	400,000	32,400	432,400	7,591,800
2	40	400,000	64,800	464,800	
3	60	400,000	97,200	497,200	
4	80	400,000	129,600	529,600	
5	100	400,000	162,000	562,000	
6	120	400,000	194,400	594,400	
7	140	400,000	239,400	639,400	

เดือน	จำนวนโค (ตัว)	จำนวนเงิน (บาท)			ขอเบิกเงิน (รายงวด)
		ค่าโค	ค่าอาหาร	รวมค่าใช้จ่าย	
8	160	400,000	284,400	684,400	
9	180	400,000	329,400	729,400	
10	200	400,000	374,400	774,400	
11	220	400,000	419,400	819,400	
12	240	400,000	464,400	864,400	
13	260	400,000	507,000	907,000	13,695,600
14	280	400,000	549,600	949,600	
15	300	400,000	592,200	992,200	
16	320	400,000	634,800	1,034,800	
17	340	400,000	677,400	1,077,400	
18	360	400,000	720,000	1,120,000	
19	380	400,000	762,600	1,162,600	
20	400	400,000	805,200	1,205,200	
21	420	400,000	847,800	1,247,800	
22	440	400,000	890,400	1,290,400	
23	460	400,000	933,000	1,333,000	
24	480	400,000	975,600	1,375,600	
	รวมจำนวนเงิน	**9,600,000**	**11,687,400**	**21,287,400**	**21,287,400**

8.2 เงินจ่ายขาด

ลำดับ	แผนงาน/กิจกรรม	จำนวนเงิน
1	ค่าฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูก หลักสูตร “การจัดการฟาร์มเพื่อผลิตลูกโคต้นน้ำคุณภาพ”	81,300
2	ค่าฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อลูกผสมสายพันธุ์วากิวครบวงจร (คอกกลาง) หลักสูตร “การจัดการฟาร์มโคขุนคุณภาพ”	81,300

ลำดับ	แผนงาน/กิจกรรม	จำนวนเงิน
3	ค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการของกรมปศุสัตว์ 3.1 ส่วนกลางกรมปศุสัตว์ ปีละ 2 ครั้ง - ค่าเบี้ยเลี้ยง 240 บาท x 3 คน x 4 วัน x 2 ครั้ง x 5 ปี = 28,800 บาท - ค่าที่พัก 800 บาท x 3 คน x 3 วัน x 2 ครั้ง x 5 ปี = 72,000 บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 1,500 บาท x 4 วัน x 2 ครั้ง x 5 ปี = 60,000 บาท 3.2 สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 ปีละ 3 ครั้ง - ค่าเบี้ยเลี้ยง 240 บาท x 3 คน x 3 วัน x 3 ครั้ง x 5 ปี = 32,400 บาท - ค่าที่พัก 800 บาท x 3 คน x 2 วัน x 3 ครั้ง x 5 ปี = 72,000 บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 1,000 บาท x 3 วัน x 3 ครั้ง x 5 ปี = 45,000 บาท 3.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ ปีละ 12 ครั้ง - ค่าเบี้ยเลี้ยง 240 บาท x 2 คน x 2 วัน x 12 ครั้ง x 5 ปี = 57,600 บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 580 บาท x 2 วัน x 12 ครั้ง x 5 ปี = 69,600 บาท	437,400
	รวม	**600,000**

8.3 แผนการคืนเงิน

ปีที่	ปีงบประมาณ พ.ศ.	วงเงินกู้ยืม	เงินต้นที่ส่งคืน
1	2564	21,287,400	-
2	2565	-	-
3	2566	-	2,664,000
4	2567	-	2,664,000
5	2568	-	2,664,000
6	2569	-	2,664,000
7	2570	-	2,664,000
8	2571	-	2,664,000
9	2572	-	2,664,000
10	2573	-	2,639,400
	รวม	21,287,400	21,287,400

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผลผลิต	ตัวชี้วัด
1. จำนวนลูกโคเข้าขุนในกลุ่มโคขุนคอกกลาง	ไม่น้อยกว่า 240 ตัว/ปี
2. โรงเรือนของกลุ่มโคขุนคอกกลางได้รับการรับรองมาตรฐาน GFM/GAP	จำนวน 5 แห่ง
3. จำนวนโคขุนที่ผลิตได้มีเกรดคุณภาพไขมันแทรกระดับ 2.5 ขึ้นไป	ร้อยละ 60 ของเป้าหมาย

ผลผลิต	ตัวชี้วัด
1. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มโคขุนคอกกลางมีต้นทุนการผลิตโคขุนลดลง	ร้อยละ 8 (ตลอดระยะเวลาโครงการ)
2. เกษตรกรสมาชิกกลุ่มโคขุนคอกกลางมีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10 (ตลอดระยะเวลาโครงการ)

10. กรอบแนวทางการจัดการปัญหา/ความเสี่ยงของโครงการ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ผลการประเมินความเสี่ยง			มาตรการ/แนวทางการควบคุมความเสี่ยง
	โอกาสเกิดความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	ความสามารถในการจัดการ	
1. ด้านการเมืองและสังคม - การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลส่งผลให้โคขาดแคลน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	ส่งเสริมให้สมาชิกและเกษตรกรในพื้นที่เลี้ยงแม่โคพื้นฐานมากขึ้น
2. ด้านกฎหมาย	-	-	-	
3. ด้านการดำเนินการ				
- การคัดเลือกคอกกลางและเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกเกษตรกรและคอกกลางที่เข้าร่วมโครงการอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ผลการประเมินความเสี่ยง			มาตรการ/แนวทางการควบคุมความเสี่ยง
	โอกาสเกิดความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	ความสามารถในการจัดการ	
- การจัดหาลูกโคหย่านม	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีการจัดทำแผนและมาตรการส่งเสริมสมาชิกในการเลี้ยงแม่พันธุ์พื้นฐานและให้บริการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อของกลุ่มวิสาหกิจฯ รวมทั้งมีระบบการขึ้นทะเบียนแม่พันธุ์
- การจัดหาอาหารหยาบ	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีการจัดทำแผนและมาตรการส่งเสริมสมาชิกปลูกหญ้าเลี้ยงโคให้เหมาะสมกับปริมาณโค รวมทั้งแสวงหาแหล่งพืชอาหารสัตว์และวัตถุดิบอาหารสัตว์ไว้รองรับเพียงพอตลอดทั้งปี
- ประสิทธิภาพ FCR ต่ำ	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีแผนการปรับปรุงพันธุกรรมและพัฒนาสูตรอาหารโคเนื้อตามหลักวิชาการ
-โคมีไขมันแทรกต่ำกว่ามาตรฐาน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีแผนการปรับปรุงพันธุกรรมและคัดแม่โคพื้นเมืองที่ไม่ได้มาตรฐานทิ้ง
- โคตาย	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีการสะสมเงินกองทุนฌาปนกิจโค
- คอกกลางไม่สามารถชำระคืนกองทุน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีระบบประกันรายได้และหักเก็บเงินรายได้จากการขายซากโคเก็บสะสมในบัญชีเพื่อรอการจ่ายชำระคืนกองทุน
4. ด้านการเงินและเศรษฐกิจ				
-สมาชิกไม่จำหน่ายโคหย่านมเพื่อนำเข้าขุน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีการจัดทำข้อตกลงซื้อ-ขายล่วงหน้า, ขยายเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- คู่ค้าไม่ซื้อโคขุน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีการจัดทำข้อตกลงซื้อ-ขายล่วงหน้า

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ผลการประเมินความเสี่ยง			มาตรการ/แนวทางการควบคุมความเสี่ยง
	โอกาสเกิดความเสี่ยง	ระดับความรุนแรง	ความสามารถในการจัดการ	
- ราคาผันผวน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีการซื้อขายตามเกรดคุณภาพซาก และมีตลาดรองรองรับซากในระดับคุณภาพที่แตกต่างกัน
- ขาดเงินทุนหมุนเวียน	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีระบบบริหารการเงินและการให้เครติดสินค้าที่ได้มาตรฐาน
5. ด้านเทคนิค	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีประสบการณ์การเลี้ยงดูและได้รับการอบรมจากผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่น
6. ด้านสิ่งแวดล้อม	ต่ำ	ยอมรับได้	จัดการได้	มีระบบการจัดเก็บมูลสัตว์ และการจัดการของเสียในฟาร์มให้เกิดการหมุนเวียนไม่มีมลพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม

11. ประโยชน์ที่จะได้รับ

11.1 เกษตรกรกลุ่มเลี้ยงแม่ผลิตลูกสามารถผลิตลูกโคเพศผู้เพื่อนำเข้าขุนได้ ไม่น้อยกว่า 240 ตัว/ปี หรือ 2,400 ตัว/10 ปี

11.2 โรงเรือนของกลุ่มโคขุนคอกกลางได้รับมาตรฐาน GFM/GAP จำนวน 5 แห่ง และสามารถเพิ่มจำนวนโคขุนคุณภาพสูงส่งให้วิสาหกิจสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักได ไม่น้อยกว่า 240 ตัว/ปี

11.3 วิสาหกิจสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักได รับซื้อโควากิวเข้าเชือดส่งตลาดได้เพิ่มขึ้น 240 ตัว/ปี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 ของความต้องการตลาดที่มีอยู่ 720 ตัว/ปี

11.4 เกษตรกรสมาชิกกลุ่มเลี้ยงแม่โคผลิตลูก มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย จากการจำหน่ายลูกโคเพศผู้ (โคเพศผู้พร้อมมูลโค) 19,700 บาท/ตัว หรือ 47,280,000 บาท (2,400 ตัว)

11.5 เกษตรกรสมาชิกกลุ่มโคขุนคอกกลาง มีรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย จากการจำหน่ายซากโคขุนและการจำหน่ายมูลโคแห้งรวม 26,285 บาท/ตัว หรือ 50,467,200 บาท (1,920 ตัว)

11.6 เกษตรกรสมาชิกกลุ่มโคขุนคอกกลาง ยังมีโคขุนมีชีวิต (ยังไม่ครบกำหนดส่งโรงแปรสภาพ) จำนวน 480 ตัว ราคาประเมินหลังหักค่าใช้จ่าย ตัวละ 42,000 บาท รวมเป็นเงิน 20,160,000 บาท

11.7 เกษตรกรสมาชิกวิสาหกิจสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักได ได้รับประโยชน์จากเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยของวิสาหกิจชุมชนฯ สำหรับใช้ในการเลี้ยงโคขุน จำนวนไม่น้อยกว่า 107 ราย

โครงการนำร่องต้นแบบการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าว สู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สากล EU/NOP ด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์

1. ชื่อโครงการ โครงการนำร่องต้นแบบการพัฒนาเกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สากล EU/NOP ด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์

2. เจ้าของโครงการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของไทยมาอย่างยาวนาน เกี่ยวข้องกับเกษตรกรมากกว่าร้อยละ 90 ของประเทศไทย จากความตกลงทางการค้าภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (Asean Free Trade Area : AFTA) ทำให้ประเทศไทยได้เปิดตลาดข้าวโดยลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 โดยข้าวเป็นสินค้าที่อยู่ในกลุ่มสินค้า TRQ (สินค้าอ่อนไหว) 23 รายการ ทำให้ประเทศคู่แข่งในการผลิตข้าวที่สำคัญ เช่น เวียดนาม เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา มีแนวโน้มที่จะส่งออกข้าวได้มากขึ้น โดยเป็นการเข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดในภูมิภาคอาเซียนเดียวกัน ในขณะที่ผลผลิตข้าวเฉลี่ยในประเทศอาเซียนอื่นๆ อยู่ที่ 638 กิโลกรัม/ไร่ แต่ผลผลิตของประเทศไทยเฉลี่ยเพียงที่ 453 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งนับว่ายังต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่าและต้องจำหน่ายในราคาส่งออกข้าวที่สูงกว่า แต่เกษตรกรกลับได้กำไรจากข้าวทั่วไปเพียง 2,140 บาทต่อไร่ในขณะที่ข้าว GAP ได้กำไรเพิ่มเล็กน้อย 2,500 บาทต่อไร่

ดังนั้นประเทศไทยควรปรับเปลี่ยนตำแหน่งทางการตลาด ของสินค้าข้าวทั่วไปไปสู่สินค้าข้าวที่มีมาตรฐานที่สูงขึ้นกว่าปัจจุบัน เพื่อลดความรุนแรงทางการแข่งขันในตลาดข้าวเดิม ไปสู่ตลาดกลุ่มผู้บริโภคกำลังการซื้อสูงที่สนใจบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ซึ่งเป็นตลาดเฉพาะ (Niche Market) เป็นสินค้าที่แข่งขันกันที่คุณภาพ

โดยตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่จะอยู่ในประเทศที่มีเศรษฐกิจดี เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ฮ่องกง และสิงคโปร์ เป็นต้น ในอนาคตอาจมีการพัฒนาสู่สินค้ามาตรฐานใหม่ๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น อาหารสีเขียว (Greenfood) ในประเทศจีน หมายถึงอาหารที่ปลอดภัย ไม่สร้างมลพิษ และไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค โดยต้องเริ่มตั้งแต่การเพาะปลูกผ่านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล

ข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ พบว่า ในปี 2564 ไทยส่งออกข้าวอินทรีย์ไปยังสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดอันดับ 1 โดยส่งออกมากถึง 7,482 ตัน หรือร้อยละ 35.46 และการส่งออกไปสหภาพยุโรปปริมาณ 7,343 ตัน หรือร้อยละ 34.80 แม้จะลดลงมากถึงร้อยละ 26.70 จากปี 2563 ที่ส่งออก 10,018 ตัน โดยลดลงเฉพาะตลาดอิตาลี เบลเยียม และโปแลนด์ แต่พบว่าฝรั่งเศส เยอรมนี และออสเตรียมีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ การส่งออกข้าวอินทรีย์ไปจำหน่ายในต่างประเทศต้องได้รับการยอมรับมาตรฐานตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ ด้วย เช่น สหภาพยุโรปใช้มาตรฐาน EEC 834/2007 สหภาพยุโรปส่วนอเมริกาเหนือใช้มาตรฐาน NOP สหรัฐอเมริกา และยังมีข้อบังคับในบางเรื่องที่แตกต่างกัน เช่น การรับรองมาตรฐาน EEC 834/2007 สหภาพยุโรปต้องตรวจประเมินแปลงข้าวอินทรีย์ทุกปีติดต่อกันนาน 2 ปี จึงจะได้รับการรับรองมาตรฐานในปีที่ 3 ส่วนมาตรฐาน NOP สหรัฐอเมริกาจะต้องมีการตรวจประเมินแปลงข้าวอินทรีย์ติดต่อกันนาน 3 ปี จึงจะได้รับการรับรองมาตรฐานในปีที่ 4

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีประสบการณ์ในการผลิตข้าวอินทรีย์มาเป็นเวลากว่า 10 ปี และมีความตั้งใจและมีความพร้อมในการปรับเปลี่ยนมาผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลเพื่อการส่งออก เนื่องจากมีตลาดล่วงหน้าแต่ยังขาดองค์ความรู้ในกระบวนการผลิต แปรรูป และการเก็บรักษา เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวอินทรีย์ที่มีมาตรฐานตามข้อกำหนดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล และสิ่งสำคัญคือการจัดเตรียมเอกสารในการยื่นขอรับ

การรับรองมาตรฐานสากล จึงต้องมีทีมที่ปรึกษาให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาและกำกับดูแลการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นและเมื่อสิ้นสุดโครงการฯ สามารถจ่ายค่าตรวจรับรองมาตรฐานอินทรีย์สากลได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้การที่มีตลาดรับซื้อล่วงหน้าชัดเจน ทำให้เกษตรกรสามารถกำหนดจำนวนพื้นที่ผลิตและปริมาณผลผลิตข้าวอินทรีย์ที่เหมาะสม ทั้งนี้การผลิตข้าวอินทรีย์จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอแก่การเพาะปลูกโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวมีพื้นที่ดำเนินโครงการอยู่นอกเขตชลประทาน จึงจำเป็นต้องจัดทำกิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำด้วยการเติมน้ำใต้ดินระดับตื้นในพื้นที่แปลงนาอินทรีย์บางส่วนของกลุ่ม เพื่อบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอกับพื้นที่เพาะปลูกข้าวอินทรีย์ของโครงการฯ เป็นการลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรเพื่อให้มีศักยภาพการผลิตทัดเทียมกับคู่แข่งทางการค้า และกิจกรรมการพัฒนาแหล่งน้ำด้วยการเติมน้ำใต้ดินระดับตื้นมีอายุการใช้งานถึง 10 ปี จึงเป็นความคุ้มค่าที่หน่วยงานของรัฐควรให้การสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร

จากความจำเป็นดังกล่าว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีทีมที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ด้านพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP และทีมที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ด้านวิธีการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน คือ ทีม AGS (American Groundwater Solution) จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP ด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้ปรับเปลี่ยนไปสู่การผลิตข้าวอินทรีย์มาตรฐานสากล EU/NOP ที่มีมูลค่าสูงขึ้น ซึ่งโครงการนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแผนการปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560–2565 รวมทั้ง จะเป็นโครงการนำร่องที่นำแนวคิดการเติมน้ำใต้ดินระดับตื้นมาใช้ในแปลงนาอินทรีย์ที่จะพัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล

5. วัตถุประสงค์

1) เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้สามารถผลิตข้าวอินทรีย์ได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP เพื่อส่งออกไปยังสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา

2) เพื่อเพิ่มรายได้ของกลุ่มเกษตรกรจากการเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว และลดต้นทุนการผลิตข้าวด้วยวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสมและยั่งยืน

6. เป้าหมายและวิธีดำเนินการแบ่งเป็น 2 กิจกรรม ประกอบด้วย

6.1) กิจกรรมการพัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากล

1) เป้าหมาย

(1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 100 ราย พื้นที่รวมทั้งสิ้น 1,500 ไร่ ดังนี้

(1.1) เกษตรกรจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ 100 ราย ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP อย่างน้อย 80 ราย ภายใน 4 ปี พ.ศ. 2565-2568

(1.2) พื้นที่ผลิตข้าวอินทรีย์ส่งออกทั้งจังหวัดศรีสะเกษที่มีการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP อย่างน้อย จำนวน 1,200 ไร่ จากพื้นที่ดำเนินการ 1,500 ไร่ ภายใน 4 ปี พ.ศ. 2565-2568

(2) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 8 ของรายได้เดิมจากการขายข้าวเปลือกในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนจากการเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล (ข้าวเปลือกความชื้นไม่เกิน 15%) ให้กับ บริษัท ไร่ทอง ออแกนิกส์ฟาร์ม จำกัด และ บริษัท ทำนองเจริญทรัพย์ออแกนิค (ไทยแลนด์) จำกัด และเมื่อได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10

2) วิธีดำเนินการพัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากล

(1) การรับสมัครและการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(1.1) เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

(1.2) ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้วเท่านั้น

(1.3) มีสิทธิ์ในที่ดินแปลงนั้นๆ และที่ดินนั้นแปลงเดียวหรือหลายแปลงรวมกันต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 ไร่และต้องแจ้งโครงการฯ ทุกแปลง

(1.4) มีประสบการณ์ในการทำนาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(1.5) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ สามารถเข้าร่วมประชุม/อบรม/ดูงานได้อย่างต่อเนื่อง และยินดีปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ของโครงการ

(1.6) แปลงนาที่เกษตรกรนำมาเข้าร่วมโครงการต้องเป็นแปลงที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐานสากล EU/NOP และต้องพร้อมที่จะปรับเป็นนาอินทรีย์ทุกแปลงภายใน 3 ปี

(1.7) เกษตรกรต้องเข้าร่วมโครงการตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล (4 ปี)

(2) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม สัมภาษณ์และคัดเลือกเกษตรกรจำนวน 100 ราย พื้นที่ 1,500 ไร่

(3) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม เยี่ยมและสำรวจพื้นที่ (Pre-survey) เพื่อทำความเข้าใจบริบทของกลุ่มและพื้นที่ปีที่ 1-3 ปีละ 7 วัน

(4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการฯ

(5) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล และหลักสูตรการตรวจสอบภายในตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล (Internal Control System) เป้าหมายเกษตรกรอบรม 100 คน เนื้อหาประกอบด้วย หัวข้อด้านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ข้อกำหนดการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

(6) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาจัดทำระบบเอกสารและบันทึกข้อมูลระดับแปลง จัดทำแผนการปลูกและแผนการผลิต การตรวจประเมินภายในของกลุ่มสมาชิก กำหนดระเบียบปฏิบัติที่จำเป็นให้กลุ่ม

(7) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ศึกษาดูงานนอกสถานที่

(8) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ติดตามงานเอกสาร การตรวจประเมินภายในของกลุ่มสมาชิก

(9) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการเตรียมข้อมูลและความพร้อมตรวจประเมินจริงทำการ Internal Audit ภายในกลุ่มก่อนรับการตรวจรับรอง

(10) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ **ยื่นขอรับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล** โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษาและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม เข้าร่วมสังเกตการณ์การตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล

(11) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ติดตามผลการตรวจรับรองให้คำปรึกษาข้อแก้ไข และสรุปผลการตรวจรับรองเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบตรวจสอบภายใน

(12) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์

(13) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และทีมที่ปรึกษา ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหมและองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ตรวจเยี่ยม

พื้นที่เพื่อติดตามและร่วมกันพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มและขยายผลต่อเนื่องในปีถัดไป

6.2) กิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์

1) เป้าหมาย

กิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่นาอินทรีย์บางส่วนของแปลงนาอินทรีย์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวของกลุ่มเกษตรกรให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ลดปัจจัยเสี่ยงในเรื่องน้ำ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตข้าว

2) วิธีดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำด้วยการเติมน้ำใต้ดินระดับตื้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

(1) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ลงพื้นที่เก็บข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ ชุมชน และภูมิประเทศทำความเข้าใจกับกลุ่มเกษตรกรชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร และอื่นๆ ถึงความจำเป็นของโครงการการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ขั้นตอนต่างๆ การดำเนินการ ผลสำเร็จของโครงการการบริหารจัดการน้ำและการเติมน้ำใต้ดินอื่นๆ ที่ผ่านมา

(2) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ทำการสำรวจและกำหนดทิศทางของน้ำใต้ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำระดับชุมชน

(3) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม เจาะสำรวจดิน สำรวจธรณีฟิสิกส์ เพื่อประกอบการประเมินศักยภาพของแหล่งน้ำใต้ดิน

(4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม วางแผนและกำหนดจุดระบบการเติมน้ำในแผนที่เป้าหมาย

(5) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ออกแบบ

กิจกรรมการบริหารจัดการน้ำและการเติมน้ำใต้ดินเพื่อให้เข้ากับบริบทของพื้นที่

(6) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ร่วมดำเนินงานก่อสร้างตามแบบที่ได้ออกแบบไว้เพื่อให้เข้ากับบริบทของพื้นที่

(7) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม ติดตามประเมินผล เก็บข้อมูล และการบำรุงรักษาบ่อเติมน้ำ

(8) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา ทีม AGS (American Groundwater Solution) ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผักไหม และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม สรุป วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค โอกาส และขยายผลโครงการ

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565–2568 (กิจกรรมดำเนินงาน EU/NOP 4 ปี และกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ 3 ปี ติดตามผล 3 ปี) และระยะเวลาการติดตามผลการดำเนินงานและจัดทำเอกสารเพื่อปิดโครงการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีก 6 เดือน นับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการ

8. งบประมาณที่เสนอขอเป็นเงินจ่ายขาด 15,598,853 บาท ประกอบด้วย

1) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากล 8,655,976 บาท

2) กิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ 6,942,877 บาท

แผนการใช้จ่ายเงิน

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	รวม
	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	
1.กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรสู่ระบบเกษตรอินทรีย์สากล	2,322,815	2,652,353	2,492,703	1,188,105	8,655,976
2.กิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์	4,091,848	2,415,772	341,177	94,080	6,942,877
รวม	**6,414,663**	**5,068,125**	**2,833,880**	**1,282,185**	**15,598,853**

9. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1) ผลผลิต (Output)

1.1) มีพื้นที่เกษตรกรรมอินทรีย์มาตรฐานสากล EU/NOP ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษที่เข้าร่วมโครงการฯ หมายรวมถึงพื้นที่ดำเนินการอยู่ในทุกระยะปรับเปลี่ยนจำนวนอย่างน้อย 1,2000 ไร่และได้รับมาตรฐาน EU/NOP ในปีที่ 5 จำนวนอย่างน้อย 1,350 ไร่ จาก 1,500 ไร่ (คิดเป็น 90% ของพื้นที่ดำเนินการ)

1.2) เป็นต้นแบบระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ สำหรับสนับสนุนแปลงนาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ และเป็นกรณีศึกษาผลของการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ในแปลงนาขนาดใหญ่ พื้นที่ 100, 500 และ 1,000 ไร่ ปริมาณการเติมน้ำใต้ดินจากสระเติมน้ำใต้ดิน จำนวน 8 แห่ง โดยประมาณ 544,000 ลูกบาศก์เมตร ต่อปี (ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

1.3) ใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ทุกปี ระยะต่างๆ ตั้งแต่ T1, T2, T3 จนได้รับมาตรฐาน O ของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU และ NOP ในปีที่ 4 (พ.ศ. 2565-2568)

2) ผลลัพธ์ (Outcome)

2.1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม ที่เข้าร่วมโครงการฯ ผลิตข้าวตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล EU/NOP จำนวนอย่างน้อย 90 ราย (คิดเป็น 90% ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ) หลังดำเนินโครงการแล้ว ปีที่ 5 ต้นทุนการผลิตลดลงอย่างน้อย ร้อยละ 37.19 ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 18.84 กำไรเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 2.4 เท่าของกำไรปีที่ 0 (ร้อยละ 80 ของประมาณการการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหน้า 31 กรณีที่ 2 ปีที่ 5 เปรียบเทียบกับปีที่ 0)

2.2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม ที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถเพิ่มการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลกับพืชหลังนา เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียวหรือสมุนไพรอื่นๆ ซึ่งเป็นที่ต้องการสูงของตลาดเกษตรอินทรีย์สากล

2.3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม ที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถเป็นตัวอย่างของกลุ่มที่มีการตลาดเกษตรอินทรีย์สากลนำการผลิต เพื่อการขยายผลในกลุ่มเกษตรกรอื่นที่มีศักยภาพ

10. กรอบแนวทางการจัดการปัญหา/ความเสี่ยงของโครงการ

ข้อ	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการป้องกัน-แก้ไข
1	ความยั่งยืนของการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกรในระยะเวลาตลอดโครงการ 4 ปี ในกิจกรรมพัฒนาสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล	1.1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทีมที่ปรึกษา และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกันคัดเลือกสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่มีความตั้งใจจริงและมีความเป็นเกษตรอินทรีย์อยู่แล้ว เห็นคุณค่าของการทำเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืนอย่างแท้จริง 1.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีส่วนร่วมในการเสียค่ารับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล - ปีที่ 2 จำนวน 50,000 บาท - ปีที่ 3 จำนวน 100,000 บาท - ปีที่ 4 จำนวน 150,000 บาท 1.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีการจัดโครงสร้างของกลุ่มฯ อยู่แล้วในปัจจุบัน ซึ่งจะมีแนวทางการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจฯ ที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2569 ซึ่งโครงการจะเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่าง “สมดุล” ให้การใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพโดยลดหรือไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับปกป้อง-อนุรักษ์-ฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติต้นน้ำ ผืนดิน ความหลากหลายทางชีวภาพบนบกและท้องทะเล การควบคุมมลพิษและของเสียการลงทุนสีเขียวและงานสีเขียว ตลอดจนการส่งเสริการบริโภคที่ยั่งยืน โดยที่มี “ความเป็นอยู่ที่ดี” ของคนเป็นเป้าหมาย

ข้อ	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการป้องกัน-แก้ไข
2	การดำเนินการในกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ จำนวน 8 สระเติมน้ำใต้ดิน (บ่อ Recharge) ในพื้นที่สาธารณะ เพื่อครอบคลุมพื้นที่ในแปลงนาอินทรีย์ในโครงการให้ได้มากที่สุด โดยเป็นกรณีศึกษาผลของการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ในแปลงนาขนาดใหญ่ พื้นที่ 100, 500 และ 1,000 ไร่ ปริมาณการเติมน้ำใต้ดินจากสระเติมน้ำใต้ดิน จำนวน 8 แห่ง โดยประมาณ 544,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี (ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)	2.1 หลังจากที่โครงการฯ ดำเนินการในกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อ การทำเกษตรอินทรีย์จำนวน 8 สระเติมน้ำใต้ดิน (บ่อ Recharge) แล้วทางองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม จะดำเนินการต่อในการสร้างสระเติมน้ำใต้ดิน (บ่อ Recharge) ให้ครอบคลุมทั้งตำบลต่อจากโครงการฯ น้ำครอบคลุมทั้งตำบลต่อจากโครงการฯ ทั้งนี้ได้ดำเนินการเสนองบประมาณต่อจากโครงการฯ แล้ว
3	การดำเนินการในกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์อาจมีการปนเปื้อนของน้ำอันเนื่องมาจากเกษตรกรภายนอกโครงการ ซึ่งมีพื้นที่ใกล้เคียงกับสระเติมน้ำใต้ดิน (บ่อ Recharge) และยังมีการทำนาแบบเคมีอยู่บ้าง	3.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลผักไหมจัดตั้งเป็นองค์การผู้ใช้น้ำเพื่อการเกษตรอินทรีย์ตำบลผักไหม เพื่อให้เกษตรกรทั้งที่เข้าร่วมโครงการฯ และไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ตระหนักในความสำคัญของการรักษาคุณภาพน้ำที่ของสระเติมน้ำใต้ดิน (บ่อ Recharge) ว่าต้องไม่มีสารปนเปื้อนต่างๆ อันจะก่อให้เกิดความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากรน้ำที่มีความเป็นอินทรีย์ตลอดไป
4	การระบาดของโควิดเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินงานของโครงการฯ	4.1 ปฏิบัติตามมาตรการตามคำแนะนำของ สธ. โดยเคร่งครัด

ข้อ	ปัจจัยเสี่ยง	แนวทางการป้องกัน-แก้ไข
5	ความเสี่ยงด้านการควบคุมการดำเนินงานบริหารจัดการภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ	5.1 จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการชุมชน ประกอบด้วย คณะกรรมการกำกับติดตาม คณะกรรมการบริหารเครือข่ายศูนย์ข้าวฯ และภาคีที่ปรึกษา เพื่อติดตามกำกับดูแลโครงการพัฒนาเกษตรกรสู่มาตรฐานอินทรีย์สากล
6	การถอนตัวของเกษตรกรทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	6.1 หาสมาชิกส่วนเพิ่มเพื่อป้องกันจำนวนเกษตรกรไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการฯ 6.2 สมาชิกลงนามรับรองในธรรมนูญของกลุ่มวิสาหกิจฯ ในการไม่ปฏิบัติตาม มีบทลงโทษ ชัดเจน
7	ความไม่พร้อมของทีมที่ปรึกษา	7.1 ทำการประชุม ดำเนินการตามแผน และติดตามงานอย่างต่อเนื่องโดยใช้หลักการ PDCA
8	การแพร่ระบาดของโรคระบาด	8.1 ใช้มาตรการตามคำแนะนำของ สธ. อย่างเคร่งครัด
9	การเพิ่มขึ้นของค่าน้ำมันและพลังงาน (การขุดบ่อ, เดินทาง)	9.1 การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทดแทนการเดินทางอย่างเหมาะสม และหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการขุดเจาะเพื่อความประหยัด
10	การเกิดภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม/ภัยแล้ง)	10.1 ใช้ข้อมูลทางอุตุนิยมวิทยา และธรณีวิทยาอย่างเหมาะสม และถี่ถ้วน เพื่อการหลีกเลี่ยงและป้องกัน
11	การเกิดปัญหาทางการเมืองภายในประเทศ และสงครามระหว่างประเทศ	11.1 การประเมินสถานการณ์ล่วงหน้า เพื่อการป้องกัน ร่วมกับฝึกอบรมที่ทำให้สามารถลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
12	การเกิดปัญหาทางการเมืองภายในประเทศ และสงครามระหว่างประเทศ	12.1 การประเมินสถานการณ์ล่วงหน้า จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและดำเนินการตามแผนความเสี่ยง เพื่อความปลอดภัยในการดำเนินการจนแล้วเสร็จ

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เกษตรกรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานและเตรียมพร้อมเข้ารับการรับรองในระดับสากลซึ่งจะเป็นการยกระดับผลผลิตของเกษตรกร

2) เกษตรกรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษที่เข้าร่วมโครงการฯ จะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการมีตลาดล่วงหน้าซึ่งรับซื้อในทุกระยะการปรับเปลี่ยน จนถึงได้รับมาตรฐานสากล EU/NOP

3) การดำเนินกิจกรรมวิธีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ ในพื้นที่เป้าหมาย (บางส่วน) ประมาณ 2 ตารางกิโลเมตร ภายใน 1 ปี ส่งผลให้ปริมาณน้ำเพียงพอกับความต้องการน้ำในพื้นที่แห้งแล้ง 70% ของพื้นที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากการที่มีน้ำเพียงพอต่อการผลิตข้าวอินทรีย์มาตรฐานสากล EU/NOP นอกจากนี้ยังมีพื้นที่รับน้ำในกรณีน้ำท่วมเนื่องจากน้ำฝน และกักเก็บน้ำไว้ใช้กรณีน้ำแล้ง ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ บริเวณดังกล่าวได้รับการฟื้นฟู

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

FTA FUND

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

Website : www.ftaoae.com

E-mail : fta.oae@gmail.com

โทร : 0-2561-4727

โทรสาร : 0-2561-4726

Facebook : กองทุน FTA

